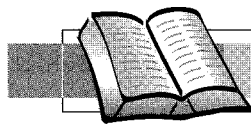

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Meditatie

Christus' liefde voor Petrus

...en Petrus

Markus 16:7m

Waar genade valt, daar valt ze vrij. Het is Jezus die Zijn discipelen opzoekt en hen opnieuw opzoekt. Zijn discipelen hebben niet naar Jezus gevraagd. Jezus wandelende aan de zee van Galilea ziet twee broeders. De één heet Simon, gezegd Petrus, en de andere Andreas. Beiden zijn vissers en werpen het net in de zee. Op Zijn machtswoord "Volgt Mij na en Ik zal u vissers der mensen maken" hebben zij terstond hun netten verlaten en zijn Hem gevolgd.

Als God roept, dan is Zijn roeping met kracht en niet te weerstaan. Alleen door de werking van Gods Geest zal een mens de zonde gaan haten en vlieden. Dan begeren we net als deze beide discipelen te volgen, waar het dan ook henen gaat. Petrus heeft evenmin als de andere discipelen begrepen wat het volgen van Jezus inhoudt.

In de oefeningen van zijn leven is hij daar achter moeten komen. Met beschouwing over de bevinding van andere kinderen Gods, van bijbelheiligen, heeft hij zich niet op de been kunnen houden. Juist in de oefeningen der genade komt een mens er achter wie hij is en blijft. Het was juist deze zelfkennis die Petrus moest leren. Vurig van karakter was hij. Snel had hij zijn oordeel klaar. Onvergetelijk zijn de woorden die hij eenmaal sprak: "Al werden zij ook allen aan U geërgerd, ik zal nimmermeer aan U geërgerd worden". Jezus' waarschuwing dat Hij Zijn Meester zou verloochenen, eer

de haan in de morgenstond kraaien zou, heeft hij toen niet begrepen. Overmoedig, maar wel vol liefde tot Zijn Meester, was hij zelfs bereid met Jezus te sterven. Zijn Meester verloochenen was wel het allerlaatste waar hij aan dacht.

Hoeveel onderwijs had Petrus niet ontvangen? Drie jaren in de directe nabijheid van de grote Leermeester Zelf liggen in ons tekstvers achter hem. En nog is Petrus zo blind. Wat was de les in de zaal van Kajafas bitter. De blik in Jezus' ogen na zijn diepe val heeft Petrus zijn gehele leven niet meer kunnen vergeten. Wat straalde er een liefde uit de ogen van Zijn Meester. Peilloos diep is zijn val. Bitter is de les die hij hier moet leren, dat Jezus Petrus moet vasthouden en dat Petrus zichzelf geen ogenblik is toebetrouwd.

Petrus verwijdert zich in de duisternis, bitterlijk wenende. Hij weet niet dat het Licht der Lichten weet hoe diep Zijn kind lijdt. Dat Zijn Zaligmaker met hem meegaat de duisternis in en straks ook deze zonde aan het vloekhout des kruises voor eeuwig zal uitwissen. Petrus kan er in deze ogenblikken niet meer bij dat het ooit tussen hem en Jezus nog weer goed zal komen. Van zijn kant is het in ieder geval onmogelijk.

Wat een les voor de levende Kerk des Heeren om er achter te komen wat de kracht van vrije genade inhoudt. Vrije genade maakte onderscheid in de levendmaking. Uit vrije genade zullen ze echter ook behou-

den aan land komen, dwars door alle golven van zonde en ongerechtigheid heen. God begon in hun leven en Hij zal Zijn werk voor Zijn kinderen voleindigen. Hij weet van eeuwigheid wat in Zijn maaksel is. Niets is er wat Hem daarin kan behagen. Hij Zelf geeft echter Zijn leven tot in de dood des kruises en hecht al de zonden der Kerk aan het vloekhout. Hij zoekt telkens Zijn kinderen weer op. Ook als ze diep gevallen zijn. De tranen die Petrus schreide, zijn in Jezus' fles vergaard. Daarom de boodschap na de opstanding uit het open graf aan de vrouwen: "Doch gaat heen, zegt Zijn discipelen, en Petrus, dat Hij u voorgaat naar Galilea, aldaar zult Gij Hem zien, gelijk Hij ulieden gezegd heeft".

Petrus wordt met name genoemd. Jezus heeft dit aan de engel zo doorgegeven. Hij heeft Petrus als discipel niet er uit gestoten. Hij weet dat Petrus dit zelf al heeft gedaan. Petrus hoort er niet meer bij, maar Jezus wil Zijn Petrus er wel bij hebben. Een onwaardige discipel wordt nog waardig geacht een plaatsje in Gods Koninkrijk te mogen innemen. Jezus maakt het hier waar wat Hij

Inhoud

Meditatie:	
Christus' liefde voor Petrus	1
Bijbelstudies:	
Een nieuwe reformatie (1)	2
Commentaar: Seculier	3
Uit vroegere jaren	4
Aanhoudende zorg!	5
Boekennieuws	6
Kerknieuws	8
Berichten	11
Preekbeurten	12

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:
ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerkelijk nieuws en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Klooslaan 9, 2985 CK Ridderkerk
tel. 0180-420865, fax 0180-423583

Administratie en betalingen van
abbonementen, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk aan:

De Saambinder - abonnementen,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor abbon. gelden: 64327.
email: kbgg@cbgg.nl

Alle **advertenties** aan:

Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.
email: saambinder-adv@rdnet.nl

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling:

voor Nederland: € 11,- per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober
d.m.v. een acceptgiro)

voor het buitenland:

Luchtpost:
Amerika \$ 56,-, Canada \$ 68,-.

Zeepost:
Amerika \$ 49,-, Canada \$ 59,-.

Advertenties € 0,50,- per mm.

Familieberichten

€ 0,40,- per mm.

Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
in bezit van de administratie te zijn.

Rouwadvertenties tot uiterlijk
maandagmorgen 12 uur.

De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en de ter recensie
aangeboden boeken.

beloofd heeft enkele dagen geleden:
“Ik heb voor u gebeden dat uw
geloof met ophoude en gij, als ge
eens zult bekeerd zijn, zo versterk
uw broeders”.

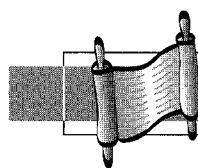
Wat een boodschap hebben deze
vrouwen aan de discipelen, maar
ook aan Petrus te brengen.

Zou Petrus deze boodschap der
vrouwen hebben geloofd? Het is te
groot voor hem! Door Gods bijblij-
vende en achtervolgende genade
mag hij bij de discipelen zijn als de
vrouwen met de boodschap van de
engel komen.

“En Petrus”. Herkennen we ons in
deze discipel? Ook wij moeten soms
bittere lessen leren om er achter te
komen wie we zijn en wie we blij-
ven. Een onverbeterlijk mens. De
liefde van de Zaligmaker mogen
zulke onverbeterlijke zondaren ech-
ter ook ervaren. Juist in de opstan-
ding van Christus ligt het leven voor
zo’ n zondaar verklaard. Een eeuwig
leven heeft Jezus voor Zijn
Petrussen verworven.

Bennekom,

ds. F. Mulder.

Bijbelstudies

Een nieuwe reformatie

Nehemia 13

(1)

Een onverbeterlijk volk

Het Woord des Heeren is zo eerlijk.
De zonden worden niet verzwegen.
Ook niet de zonden in het leven van
de bijbelheiligen. Niet om de zonde
goed te praten, maar wel opdat het
wonder van Gods genade in het
leven van onverbeterlijke zondaren
des te meer zou uitkomen. Maar dat
geeft natuurlijk nooit een vrijbrief
om te zondigen op kosten van gena-
de. Ook in het boek Nehemia wor-
den de zonden zo eerlijk genoemd.
Wij zouden achter Nehemia 12 een
punt willen zetten. Daar lezen we
immers hoe de muur om Jeruzalem
voltooid en ingewijd is, hoe het
geven van de tienden hersteld is en
hoe de wacht Gods weer werd waar-
genomen. Het zou zo’n mooi slot
van het boek Nehemia zijn geweest.
Maar zo mooi is de door de zonde
aangetaste werkelijkheid niet. Dat
blijkt nu uit Nehemia 13. Uit het
slothoofdstuk van het boek Nehemia
blijkt dat we onverbeterlijke zon-
daren zijn en blijven en dat het hier
nooit volmaakt zal worden. Dit
hoofdstuk is weer een gedeelte dat
rechtstreeks genomen is uit de
memoires van Nehemia, want de
“ik-vorm” wordt hier weer gebruikt.
Nehemia is hier dus zelf aan het
woord. We lezen hier nog enkele van
zijn persoonlijke herinneringen.
Gods kinderen mogen wel eens
terugzien op hun leven, wel eens

lezen in hun levensboek, vol met
hun persoonlijke herinneringen. Als
de Heere de Zijnen terugleidt op hun
levensweg, dan is er altijd schaamte
over wie zij waren, over hun onver-
beterlijke bestaan, maar ook ver-
wondering over Wie de Heere was,
over Zijn wonderlijke trouw en
genade. Het blijft hier een onverbe-
terlijk volk. Maar daartegenover
blijft de Heere een onveranderlijk
God.

Wat was er gebeurd?

Na twaalf jaar in Jeruzalem geweest
te zijn, werd Nehemia weer terugge-
roepen door de Perzische koning, die
hij immers als schenker diende.
Tijdens de afwezigheid van Nehemia
zakte het volk echter helaas weer
terug in oude zonden, die Nehemia
al eerder had moeten bestraffen.
Zoiets gebeurt natuurlijk niet
ineens. Dat gaat geleidelijk. Dat is
vaak een proces. Als het gaat over
het terrein van de zonde, dan is dat
vaak een hellend vlak. Van het een
komt dan het ander. Eerst is er de
gedachte, dat het niet zo belangrijk
is. Vervolgens wordt de zonde goed-
gepraat en de ernst ervan gerelati-
veerd. Dan wordt er daadwerkelijk
een eerste stap gezet op de weg van
de zonde. Daarna worden de stappen
al groter en gaan ze al verder. Zo
gaat het zo vaak op het hellende vlak
van de zonde. Zo ging het ook in
Jeruzalem tijdens de afwezigheid

van Nehemia. En waar liep het ten slotte op uit? Dat Tobia, die bittere vijand van destijds, die alles op alles gezet had om de bouw van de muur te verhinderen, een *eigen kamer* kreeg in de tempel. Dat was een zeer ernstige zaak. We lezen daarvan in vers 4 en 5: "Eljasib nu, de priester, die gesteld was over de kamer van het huis onzes Gods, was vóór dezen nabestaande van Tobia geworden. En hij had hem een grote kamer gemaakt, alwaar zij tevoren henenleiden het spijsoffer, de wierook en de vaten, en de tienden van koren, van most en van olie, die bevolen waren voor de levieten, en de zangers en de poortiers, mitsgaders het hefoffer der priesteren."

De vijand in de tempel

Waarom was dat zo'n ernstige zaak? Natuurlijk omdat Tobia een bittere vijand was van Israël. Maar er was nog meer. Daarop wijst het eerste vers. Daar wordt herinnerd aan de bepaling uit het boek van Mozes, een bepaling die ook aan het volk was voorgelezen, dat geen Ammoniet of Moabiet mocht komen in de tempel, in de gemeente Gods. En nu was Tobia een Ammoniet. Hij was verwant aan verschillenden in Jeruzalem, ja zelfs een nabestaande geworden van de hogepriester Eljasib zelf. Zelfs de hogepriester maakte gemene zaak met de vijand. Zover kon het komen na al Gods rijke bemoeienissen en na de blijde inwijding van de muur. "Hier komt nog vlees en wereld bij", hoe vaak is dat niet de praktijk in Gods kerk? Ook ambtsdragers ontkomen daar niet aan. Het voorbeeld van ambtsdragers is van zo'n groot belang. Dat voorbeeld kan tot zegen zijn, maar het kan ook verwoestend zijn. Ambtsdragers en kinderen Gods hebben zich steeds weer af te vragen hoe zij voorzichtig zullen wandelen. We zien hier in Jeruzalem de *uitholling van binnenuit*. Dat is zo verwoestend in Gods kerk. Die slapheid en halfheid, die innerlijke uitholling, die grensvervaging tussen kerk en wereld. En het was nog erger omdat het een kamer was waarin de spijsoffers, het wierook en de tienden werden opgeslagen.

Nog erger

Voor de tienden was die kamer niet eens meer nodig, want de levieten hadden Jeruzalem verlaten. Zij

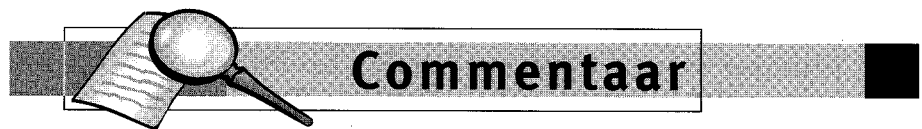
waren naar huis teruggekeerd om van hun eigen akker te leven (vers 10). Zo was men meer en meer afgeweken van de instellingen des Heeren. Verder werd de sabbat ernstig ontheiligd. Buitenlandse kooplieden bedreven op rustdag in Jeruzalem handel met het volk. "In dezelfde dagen zag ik in Juda, die persen traden op de sabbat, en die garven inbrachten, die zij op ezels laadden; als ook wijn, druiven en vijgen, en alle last, die zij te Jeruzalem inbrachten op de sabbatdag; en ik betuigde tegen hen ten dage, als zij eetwaren verkochten. Daar waren ook Tyriërs binnen, die vis aanbrachten, en alle koopwaren, die zij op de sabbat verkochten aan de kinderen van Juda, en te Jeruzalem" (vers 15 en 16). De sabbat werd dus verschrikkelijk ontheiligd. De Wet des Heeren werd met voeten getreden.

Daarnaast was er sprake van een verregaande *vermenging* met vreemde, heidense volkeren door huwelijken. Zo ver was het afgezakt. Terwijl het volk, zoals we dat lezen in Nehemia 10, het verbond had vernieuwd. Wie is en blijft een mens toch in zichzelf! Als de Heere ons loslaat, dan liggen we overal voor open, dan zijn we tot hinken en zinken ieder ogenblik gereed. Ook Gods kinderen, die de keus om voor de Heere te mogen leven mochten vernieuwen, kunnen weer zo terugvallen. O, als de Heere niet de Getrouwe bleef, het was hopeloos verloren. Hoe verder we komen op de weg, hoe groter het wonder wordt van de onveranderlijke trouw des Heeren voor een onverbeterlijk volk.

(wordt vervolgd)

Zeist,

ds. J.J.van Ekeveld

Seculier

Geluiden

Hoe zal Nederland er over een jaar of tien uitzien? Welke richting gaat het op in Europa? Dat zijn boeiende vragen. Het zijn ook vragen waar velen mee bezig zijn. Iedereen heeft wel eens een gedachte over de toekomst en de samenleving. In de grote kranten kunnen we er veel over lezen. In het *NRC-Handelsblad* van 18 december 2003 betoogt prof. dr. Herman Philipse, bekend om zijn beslist atheïstische levensopvatting, dat we naar een seculiere staat en een seculier onderwijsbestel moeten. Nederland moet, volgens Philipse, in de toekomst een goed bewoonbaar land blijven en 'een radicaal *seculiere staat* met een radicaal *seculier onderwijsbestel* bieden daartoe de beste garanties'. Zijn vriendin, de VVD politica Ayaan Hirsi Ali, is ook bezig met vragen over de toekomst, de integratie en de samenleving. Haar gedachte is dat we voor een goede samenleving naar een *seculiere moraal* toe moeten. 'Europa zou zich uit moeten spreken voor een seculiere moraal en Nederland kan

daarin gidsland zijn. We moeten erkennen dat veel geweld dat vrouwen wordt aangedaan teruggaat op culturele en religieuze uitgangspunten. Laat het individuele recht van vrouwen prevaleren.' (*NRC-Handelsblad* van 8 maart 2004).

Er zijn dus stemmen voor een seculiere staat, een seculier onderwijsbestel en een seculiere moraal. In wetenschap, politiek en samenleving staat het duo Philipse/Ali bepaald niet alleen. Integendeel, bijna dagelijks zijn er in de NRC wel pleidooien te lezen voor een dergelijke ontwikkeling. Ook in andere kranten (*Trouw*, *De Volkskrant*, etc) staan dergelijke verhalen met de regelmaat van de klok te lezen. En op de digitale snelweg (vooral de websites van de verschillende politieke partijen) komen we nog veel meer en nog veel uitvoeriger informatie tegen. Een partij als de SP wil het hele bijzonder onderwijs afschaffen. En D66 is er trots op dat Nederland steeds meer allerlei christelijke waarden overboord zet. Nederland gaat seculier! Een veel gehoorde en bepleite ont-

wikkeling die breed en diep weerklank vindt in de ontkerstende samenleving. Dat had Nietzsche ruim honderd jaar gelden wellicht niet kunnen dromen.

Ontwikkeling

De Nederlandse samenleving is van oudsher gestempeld door christelijke normen en waarden. Vanuit de historie bezien zouden we kunnen zeggen dat ons land een christelijke natie is geweest. De gereformeerde religie is heel belangrijk geweest voor de totstandkoming van de staat der Nederlanden. Tot ergens in het begin van de 19^e eeuw is dat ook ongeveer wel zo gebleven. In de loop van de 19^e eeuw is Nederland, en eigenlijk ook geheel Europa, geleidelijk aan pluriform geworden. We hebben lange tijd geleefd in een samenleving, waarvan o.a. dr. A. Kuiper de architect was, en die getypeerd werd door pluralisme: een samenleving waarin allerlei bevolkingsgroepen in vrede binnen eigen zuilen samenleven. Weliswaar is een dergelijke samenleving vanuit bijbels en gereformeerd denken niet het ideaal. Anderzijds scheidt een dergelijke samenleving wel een basis waarbinnen mensen in een redelijke vrijheid kunnen leven. Het is in ieder geval in de 20^e eeuw mogelijk gebleken om binnen eigen kaders de Heere in samenleving, school en gezin naar Zijn Woord te dienen.

In de tweede helft van de 20^e eeuw zien we echter een dramatische ontwikkeling. In het voetspoor van de secularisatie wordt alles wat herinnert aan christelijke normen en waarden opgeruimd uit de samenleving, het publieke domein. De zondagswetgeving wordt radicaal aangepast, borddeelverboden zijn niet meer van kracht en als voorlopig dieptepunt kunnen we wijzen op de introductie van het homohuwelijk. De huidige samenleving gaat duidelijk richting het moderne heidendom. Het wordt dus een seculiere staat en een seculiere school en een seculiere moraal. Vanuit de overheid worden burgers min of meer verplicht niet meer te rekenen met God en Zijn Woord. Een intolerante, radiaal antichristelijke visie breekt door op staat, school en moraal. Wie de seculiere media goed volgt, zal dat zonder meer onderkennen. Reeds in 1862 signaleerde Groen van Prinsterer dat wij in een *revolutionaire staat* zijn geraakt.

Waarschuwingen

Hoe ziet een seculiere moraal en een seculiere samenleving eruit? Ik zal de lezer van *De Saambinder* besparen wat jongeren daar wekelijks over schrijven in bijvoorbeeld *NRC-Handelsblad*. Het is ronduit schokkend wat het moderne levensgevoel eigenlijk betekent. Alles staat werkelijk op zijn kop. Teugelloze seksualiteit, huiveringwekkend woordgebruik, genot en drankzucht, etc. zijn de elementen die voor heel veel jongeren en ouderen de inhoud zijn van hun leven. Het moet kunnen, is de leuze van velen in onze samenleving. Schokkend! Wat netter gezegd, komt een seculiere samenleving neer op individualisme, hedonisme en zelfbeschikking. Allemaal woorden voor niet-bijbelse zaken. Eén element wil ik er echter uitlichten. Dat is de tolerantie. Een seculiere samenleving is ook niet meer tolerant. Op allerlei manieren breekt een intolerante visie op anderen door. Wie homoseksualiteit als zonde wil zien, wordt het spreken moeilijk gemaakt. Wie kinderen een christelijke opvoeding wil geven, doet aan indoctrinatie en handelt in strijd met de elementaire rechten van het kind. Wie ruimte vraagt voor de zondag als dag des Heeren is niet bij de tijd en wie seksualiteit buiten het huwelijk afwijst kan rekenen op onbegrip en verzet. De moderne, gesecculariseerde samenleving aanvaardt en begrijpt een dergelijke stellingname niet.

Er zijn inmiddels verschillende mensen die tegen deze intolerante geest waarschuwen. De heer L.M.P. Scholten waarschuwde onlangs nadrukkelijk tegen deze geest. 'Een meisje met een hoed op wordt ingehaald door jongens op een brommer die haar de hoed van het hoofd slaan. Grote gezinnen worden minachtend nagekeken, op zondag en doorde-weeks. Het is een bejegening die moslims in dit land vermoedelijk herkennen. Jarenlang hebben we ons-

zelf wijs gemaakt dat we in een christelijk land woonden met een stabiele, veilige structuur. De dijken zijn doorgebroken en de tolerantie neemt af. Elke keer als ik lees over een verbod op hoofddoekjes, denk ik aan de lange rokken. Er is een crisis ontstaan in de verhouding met de islam in Nederland. Hoe die afloopt, is niet te voorspellen. Berg je voor de verlichte geesten die net als in Frankrijk alle uitingen van religie willen weren uit het publieke leven. Die telkens wanneer de islamiet iets ontzegt wordt, consequent een lijn doortrekken naar de 'streng-orthodoxen'. Wat dat betreft is de VVD, onder de tegenwoordige Somalische invloed, gevaarlijker dan de PvdA.'

Ook binnen de VVD en de PvdA wordt door mensen als Wallage en Dijkstal tegen de huidige ontwikkelingen gewaarschuwd. Wallage merkt onder meer het volgende op: 'Nederland begint onverdraagzaam te worden. De hetze tegen islamitische scholen laat zien dat cruciale grondrechten op de tocht staan. Aan minderheden wordt steeds minder ruimte gegund. Nu zijn het de islamscholen, straks de gereformeerde en daarna de katholieke' (*Nederlands Dagblad*, 31 januari 2004). Helaas zeggen sommigen, ook binnen de gereformeerde gezindte, dat er vrijwel niets aan de hand is. Ik zou dat een illusie willen noemen. Er steekt een geest de kop op die koste wat het kost richting de seculiere staat gaat. Velen slapen helaas rustig door. Laten we toch beducht en waakzaam zijn tegen de geest van onze tijd. De strijdkreet van Groen van Prinsterer is thans actueler dan ooit: Tegen de Revolutie het Evangelie! Dat is de boodschap die een bezeten wereld nodig heeft. Zien onze niet-christelijke medemensen iets van dat Evangelie doorklinken in ons leven?

Amersfoort,

ds. W. Visscher.

Uit vroegere jaren

'...kerkelijk of kerkistisch...'

Met de Kerk van alle eeuwen belijden wij 'een heilige, algemene, Christelijke Kerk'. Ook in Zondag 21 van onze Heidelbergse Cate-

chismus wordt daarover onderwijs gegeven. En dan is het wel duidelijk, dat niet een bepaald kerkverband bedoeld wordt. Met 'de heili-

ge, algemene, Christelijke Kerk' wordt slechts één Kerk bedoeld en wel het lichaam van Christus, waarvan de ware gelovigen de leden zijn. Het zijn de huisgenoten Gods! Zij vormen een eenheid. In het licht daarvan is het verdrietig dat er zoveel kerkformaties zijn aan deze zijde, dat er zoveel verdeeldheid is, maar ook dat de schuld dienaangaande zo weinig wordt ingeleefd. Toch doet die verdeeldheid niets af aan de eenheid van de Kerk van Christus in haar wezenlijke betekenis. Wel ten opzichte van haar openbaring.

Over dit onderwerp zou veel te zeggen zijn. Dat laten we nu na. Duidelijk mag het wel zijn, dat we nooit mogen vervallen in de uitroep: 'Des HEEREN tempel, des HEEREN tempel, des HEEREN tempel zijn deze' (Jeremia 7:4b). Anderzijds doet het weldadig aan, als we mensen mogen ontmoeten, die zich op hartelijke wijze verbonden weten aan het eigen kerkverband en die er een gezond kerkelijk besef op na houden.

En dan moet ik denken aan wat ds. W.C. Lamain eens beschreef over de begrippen *kerkelijk of kerkistisch*. Het eerste is alleszins te

rechtvaardigen. Het tweede af te keuren: 'Toch is het noodzakelijk dat wij hier de zaken niet verwarren. Vaak wordt iemand die kerkelijk leeft, en wil leven, uitgescholden voor kerkistisch. Dat is uiteraard geheel ten onrechte'.

Toen ds. Lamain in zijn eerste gemeente Leiden stond (1929-1932), moest hij door omstandigheden ook de catechisaties waarnemen in de gemeente van Benthuizen. Toen gebeurde het volgende: 'Op een zekere middag moest ik op de catechisatie voor de kleinen handelen over het stuk van de Kerk. Ik vroeg aan de kinderen waar de ware Kerk was. En ziedaar, daar was een jongen die spontaan zei: 'Bij ons!' Hij zei dat zo beslist, dat zijn antwoord mij trof. Vanzelf ging ik, zoveel het me mogelijk was, op kinderlijke wijze vertellen dat de ware Kerk daar is, waar Gods Woord recht gepredikt wordt en de sacramenten bediend worden naar de instelling van Christus. Toch ben ik nooit dat antwoord van die kleine jongen vergeten en denk er nog vaak aan'.

's-Gravenpolder, ds. J. Schipper

regels en disciplinaire maatregelen van bovenaf het geweld op scholen zullen beperken...?' Het is in en in triest dat we ons op deze wijze in de samenleving en op school moeten wapenen tegen geweld. Er mee om leren gaan! Er op de juiste wijze op reageren. Wat staat ons nog te wachten?

Burgerschap

Op 25 september 2003 heeft de Onderwijsraad een advies uitgebracht onder de titel *Onderwijs en burgerschap*. Dit advies onderzoekt op welke manieren burgerschapsvorming binnen het onderwijs een plaats kan krijgen. Het zou in de onderwijswetten opgenomen moeten worden, maar niet als apart vak. En heel praktisch worden ingevuld. Leer de jeugd beschaafd gedrag, naar elkaar luisteren en elkaar respecteren. De meest basale leefregels moeten weer worden ingescherpt. Maar er is, volgens de Onderwijsraad, meer nodig. Niet alleen fatsoenlijk intermenselijk contact binnen de school, maar het onderwijs moet leerlingen ook leren een actieve bijdrage te leveren aan de maatschappij, zoals bijvoorbeeld vrijwilligerswerk in een zorgcentrum of buurthuis. Op die manier gaan leerlingen verstaan wat goed burgerschap betekent. "Je burgerplicht doen" is in onze samenleving een vergeten bladzijde geworden. Als ik het hele advies lees en zie wat er allemaal genoemd wordt en wie er allemaal bij betrokken moeten worden, denk ik: Wat zal er van terecht komen? Scholen moeten samenwerken met gemeentes omdat burgerschap alles te maken heeft met de brede school, leerplicht, anti-spijbelpojecten, voorschoolse educatie en veiligheidsbeleid. Maar afgezien van de complexe aanpak kunnen we ons afvragen of burgerschapsvorming een taak is voor het *onderwijs* of als *gezinsopdracht* moet worden beschouwd.

Begrenzing

"De tijd is rijp om te bekijken in hoeverre scholen opvoedkundige taken op zich moeten nemen." Deze uitspraak is eveneens van de Onderwijsraad. In een volgend advies, *Een voorwerp van aanhoudende zorg*, kunnen we lezen over de vragen die er leven bij ouders, leerkrachten en het bredere publiek.

Aanhoudende zorg!

Er is dagen lang over gesproken, binnen en buiten het onderwijs. De moord op conrector Hans van Wieren van het Haagse Terra-college. En terecht, iedereen reageerde geschokt, vooral degenen die zelf dagelijks met jongeren omgaan. Minister-president Balkenende noemt het gebeuren meer dan een incident. "Het is een maatschappelijk probleem. Het gaat je verstand te boven dat een 17-jarige jongen een probleem op school op deze manier denkt op te lossen, maar het is ook verbijsterend dat er in de omgeving van deze jongen begrip is voor deze onvoorstelbare daad."

Omgaan met geweld

Na het trieste gebeuren in Den Haag, melden de kranten bijna dagelijks minder ingrijpende voorvallen van geweld op school. Er is

heel wat gaande. Men houdt het niet meer binnenschools en in de hand. Vandaar dat overal wordt gesproken over "omgaan met geweld". Niet "het keren van geweld" of "aanpak van geweld", maar er mee om leren gaan. Zo van, een samenleving met onderlinge verdraagzaamheid is uitgesloten, maar laten we er dan nog van zien te maken wat er van te maken is. Vandaar dat NS-personeel in Noord-Holland vanwege voetbalfanaten een training krijgt voor omgaan met geweld. Ook het onderwijs krijgt conferenties en workshops aangeboden over dit thema. Onlangs ontving ik een mailtje van VU-Podium (Vrije universiteit) om zo'n dag bij te wonen. Men denkt dan na over vragen als "wat te doen wanneer geweld of dreiging een school vergiftigt" en "kunnen we alleen maar hopen dat controle,

De school krijgt steeds meer opvoedende taken en er zijn problemen in de relatie tussen ouders en school. Er is te weinig aandacht voor individuele leerlingen. Men maakt zich niet alleen zorgen over het lerarentekort, maar ook over de onvoldoende kwaliteit van sommige leraren en de onbespreekbaarheid van slecht lesgeven. De Onderwijsraad wil een maatschappelijk debat over “welke opvoedende taken horen op het bordje van de ouders te liggen en wat moet en kan de school voor zijn rekening nemen?”. Heeft de school aanvullende bevoegdheden nodig? Waar ligt de grens? Het is duidelijk dat ouders de eerstverantwoordelijken zijn voor de opvoeding van hun kind. De school werkt aanvullend. Van groot belang is te zien dat school en gezin elkaar in opvoeding en vorming aanvullen en ondersteunen. *Dan is er harmonie, vertrouwen en blijft toch ieder op zijn eigen terrein.* Dan zal een schoolleider zich niet bemoeien met het tijdstip waarop ouders willen dat hun kind op zaterdagavond thuis is. Maar eveneens bemoeien ouders zich dan niet met de straf die hun kind op school krijgt. Goed contact houden en samen het goede voor het kind zoeken!

Ter verantwoording roepen

Meer dan in het verleden zien we rondom ons dat mensen ter verantwoording worden geroepen voor hun daden. Vooral als iemand werkelijk optreedt, kan er een golf van kritiek komen. We zien dat bij de minister van Vreemdelingenbeleid, die een voorstel doet ten aanzien van het asielbeleid. Half Nederland “rolt over haar heen”. Dat pikken we niet en de oproep van verzet klinkt allerwegen. Voorzitter Koole van de PVDA roept alle burgemeesters en wethouders van zijn partij op het verzet tegen het uitzetbeleid van de minister te ondersteunen. Je zou haast geen maatregelen meer durven nemen! Zo gebeurt het soms ook in de klas, zoals bij die jonge collega. Op de valreep komen drie leerlingen binnen. De bel gaat. Nog geen tien tellen later arriveren twee jongens. Zij worden (terecht) teruggestuurd om een telaarbriefje te halen. De klas komt in verzet. Dat is gemeen. Er klinkt “boe-geroep”. De docent wordt ter verantwoording geroepen. “Dat is gemeen!”. Een

brutaal meisje wordt eruit gestuurd. Omstanders laten duidelijk merken hoe ze er over denken: “Niet gaan, joh.... Gewoon blijven zitten”. Een sfeer van onder druk zetten. Je zou toch niet meer durven optreden. Zwichten voor de gemeenschap? Wat landelijk gebeurt, zie je op kleine schaal terug in de klas. Een zorgelijke ontwikkeling!

Verwachtingspatroon

Ouders mogen goed onderwijs verwachten voor hun kind. De school moet zorgen voor kwaliteit. Toch proef ik soms iets van “ze mogen blij zijn dat ik mijn kind stuur”. Misbruiken ouders soms de mischien ongewilde en bijna onzichtbare concurrentiestrijd tussen scholen? Hoe meer hoe liever, hoe groter hoe beter, hoe opvallender hoe mooier. Geen goed ideaal als een school deze doeleinden nastreeft. Laat het onderwijs maar prevaleren boven public relations. Maar ouders vragen ook steeds meer. Zij willen slimme, sociaal vaardige en creatieve kinderen. Ook zorgzaamheid staat hoog genoteerd. Onlangs sprak pedagoog Micha de Winter over perfecte kinderen. “Veel rijkere ouders streven ernaar om bij hun kinderen het onderste uit de kan te halen. Het kind moet presteren op hockey, ballet en pianoles. Voldoet hun kind niet aan het ideaalbeeld, dan verschuilen ze zich achter een medisch etiket: autistisch, ADHD of dyslectisch. Zij kunnen het immers niet helpen dat hun kind niet perfect is of dat de opvoeding faalt; hun kind heeft een afwijking”, aldus de Winter. Tegenwoordig nemen veel ouders zelf kinderen. Door die autonomie zijn ze ook zelf verantwoordelijk voor het leven dat ze hebben geschapen. Dat leven is maakbaar, *vandaar dat veel ouders hun kind zien als privé-project.* Laten wij ons

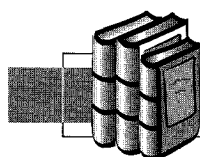
kind zien als een geschenk van de Heere. Hij bepaalt de gaven en talenten. Ons kind is geen pronkstuk maar eeuwigheidschepsel Gods.

Oud worden

Schoolleider Van Wieren is niet oud geworden. Zomaar vanuit zijn werk weggerukt uit het (school)leven. In Zoetermeer gecremeerd. Vorig jaar las ik de bushokposter van Nationale Nederlanden Pensioenen. “U verwacht ook oud te worden? Wij ook!” We houden geen rekening met de dood, die zo onverwacht kan komen. Ook als we nog jong zijn. Later schijnt altijd mooier te zijn. In september fietste ik regelmatig naar school langs de Dodeweg. Een weg met jonge en oudere eiken. Vanwege de droge, hete zomer zijn verschillende bomen doodgegaan. Je ziet het, dorre blaadjes en geen leven meer. Of zullen ze het na regentijd toch nog redden? De gemeente laat ze staan. Ze worden nog niet omgehakt en uitgerukt. Misschien extra beluchten en bevochtigen. Wie weet! Zo dacht ik..... genadetijd. Nog niet afgehouwen. Maar wel: wij allen vallen af als een blad. De meeste bladeren vallen af in de herfst en tegen de winter. Oud worden, wie wil het niet? Maar in een droge zomer zie je veel bladval. Afvallen in de zomer van het leven. Bladeren die de herfst niet halen. Vroegtijdige bladval. Echter, de Heere bepaalt de levenstijd. Voor jong en oud. Voor leerlingen en docenten. Ook als de levensdraad wordt afgebroken door geweld. Een wonder als dan van ons mag gelden wat staat in Psalm 1:3: “.....en welks blad niet afvalt; en al wat hij (de man die lust heeft in des Heeren wet) doet, zal wel gelukken”.

Barneveld,

A. Karens.

Boekennieuws

Dirk van Keulen, Bijbel en dogmatiek; Schriftbeschuwing en schriftgebruik in het dogmatisch werk van A. Knuyper, H. Bavinck en G. C. Berkouwer. Uitg. Kok, Kampen, 2003; ISBN 90 435 0660 5; € 49,90.

Vele malen is de vraag al gesteld. Hoe kon zich binnen de Gereformeerde Kerken een ‘stille revolutie’ voltrekken, zodat schriftgetrouwe predikanten en hoogleraren opvolgers kregen die volop schriftkritisch zijn? Aan de stroom boeken over deze

belangrijke vraag – een schip op strand is een bakken in zee! – is onlangs een dik proefschrift toegevoegd. Op aangrijpende wijze tekent Dirk van Keulen hoe vooral G.C. Berkouwer (1903-1996) stapje voor stapje oude standpunten prijs gaf.

Het is onbegonnen werk een proefschrift van bijna 750 bladzijden voor onze lezers samen te vatten. De studie getuigt van een enorme werkkraft en een groot vermogen om zaken uit te spitten en helder te verwoorden. Daarbij heeft de auteur in de bijna 3000 voetnoten bijzonder veel materiaal verzameld voor verdere studie. Het boek heeft iets weg van een naslagwerk. Voor de meeste lezers zal het boek te hoog gegrepen zijn. Dit komt niet door te moeilijk taalgebruik – dat is glashelder –, maar door het onderwerp dat toch wel wat voorkennis vraagt. Voor wie wat ingevoerd is in de materie, is het bestuderen van de studie zeer aan te bevelen.

Opvallend is dat de auteur zich niet beperkt heeft tot beschrijven. Hij geeft hier en daar duidelijke waardeoordelen. Zelfs spreekt hij een keer over "willekeur" in het schriftgebruik van Bavinck. Dat is nogal wat. En ook blijkt dat Van Keulen zich zelf tot het moderne bijbelonderzoek voelt aangetrokken. Dit leidt (op blz. 633) tot conclusies waar we weinig aan hebben, die ten diepste - het is niet anders - weinig inhoud hebben.

Laten we enkele zaken uit het boek noemen en er een paar kanttekeningen bij plaatsen. Van Keulen schrijft een goede 45 bladzijden over de schriftbeschouwing van Abraham Kuiper. Kuiper gaf de aanzet voor de leer van de organische inspiratie. Daarin wordt aandacht gevraagd voor de bijbelschrijvers als mensen van vlees en bloed. Amos de ossenherder was geen Jesaja die uit een koninklijk geslacht kwam en ook geen Jeremia uit een priesterfamilie. Niemand zal er van schrikken dat deze verschillen te merken zijn in de bijbelboeken. Helaas is de leer van de organische inspiratie later misbruikt om de Bijbel voor te stellen als een menselijk boek! Vele gereformeerden hebben deze wissel naar de vrijzinnigheid omgezet.

Na het hoofdstuk over Kuiper volgt door een uiteenzetting - ruim 150 blz. - over Herman Bavinck. Leerzaam is het te lezen dat Bavinck in de tweede druk van zijn Dogmatiek het hoofdstuk over de Heilige Schrift op een andere wijze opzet dan in de eerste druk. Bavinck laat nu zijn schriftleer opkomen uit de Bijbel zelf. Dus of hooggeleerde heren er vragen bij hebben of niet, of er veel tegen op komt of niet, doet er helemaal niet toe. Gods Woord heeft, ook al willen we niet buigen, in alle onderdelen onfeilbaar gezag. Waarom? Dat zegt God Zelf in Zijn Woord.

Bavinck stond dan ook zeer kritisch tegenover het historisch-kritische schriftonderzoek. Binnen dat onderzoek werpt men van buitenaf een blik op de Bijbel. Zo kom je, stelde Bavinck, nooit tot geloofsuitspraken over het gezag van Gods Woord. Dáár ligt de angel van al het moderne schrifton-

derzoek. Het verstand is er koning, het verstand *heerst over* Gods Woord. Het geloof daarentegen leert, door de krachtige werking van Gods Geest, *buigen voor* het Woord en *onder* de God van het Woord. In de praktijk heeft Bavinck echter - mogen we dit jammer noemen? - niet altijd zijn afwerende houding ten opzichte van het historisch-kritische schriftonderzoek volgehouden. Het lijkt wel of hij aan het einde van zijn leven verlegen raakte met de resultaten van de schriftkritiek.

Als een soort tussenstuk tussen Kuiper en Bavinck enerzijds en Berkouwer anderzijds schrijft Van Keulen een kort maar belangrijk hoofdstuk over drie conflicten binnen de Gereformeerde Kerken tussen 1917 en 1926. Telkens stond de geschiedenis van schepping en zondeval ter discussie. De hoogleraar prof. dr. C. van Gelderen, de predikanten J.G. Geelkerken en J.B. Netelenbos hadden zo hun twijfels bij het historische karakter van de eerste hoofdstukken van Genesis. Nee, ze wilden de werkelijkheid van schepping en zondeval niet ontkennen, maar stelden vragen: Zijn de scheppingsdagen echte dagen of perioden? Heeft de slang in het paradijs gesproken?

Als het goed is, beantwoorden we deze vragen zonder enig aarzelen met: Ja. In de Gereformeerde Kerken begon het met aarzelen, het eindigde met ontkennende antwoorden. Ook tegenwoordig zeggen mensen binnen de gereformeerde gezindte dat ze er niet van wakker liggen of de wereld in zes dagen van 24 uur is geschapen, of de slang echt heeft gesproken en of Jona echt in de vis is geweest. Uit Van Keulens proefschrift leren we dat we dan op een zeer bedenkelijk spoor zitten. Als we op deze punten gaan schuiven, zo leert de geschiedenis van de Gereformeerde Kerken, is het einde zoek. Twijfel houdt namelijk nergens halt.

Het leeuwendeel van het boek, een kleine 350 bladzijden, gaat over de schriftbeschouwing van prof. dr. G.C. Berkouwer, een van de meest vooraanstaande theologen uit de Gereformeerde Kerken. Via een uiterst nauwgezette ontrafeling van Berkouwers geschriften wordt de stille revolutie in het schriftgezag getekend. Deze revolutie is overigens voorbereid door de grotere plaats die Berkouwer in de genadeleer inruimde voor de daad van de mens. Door deze zogeheten leer van de correlatie kreeg de mens eerst een grotere plaats in het zaligworden en, naderhand, een grotere plaats in het totstandkomen van Gods Woord. De geschiedenis biedt ook nu een waarschuwend les!

We trekken verder de conclusie dat de stille revolutie begon bij *onzekerheid* van Berkouwer ten opzichte van de historisch-kritische schriftbeschouwing. In onze tijd, waarin stelligheid soms verdacht is en twijfel gekoesterd lijkt te worden als bescheidenheid, mag dit een waarschuwingsteken zijn. Glijden begint vaak bij onzekerheid aangaande Gods Woord.

Tijdens het lezen van een zo fundamenteel proefschrift als dit komen vele gedachten op. Enkele ervan willen we nog noemen.

We kunnen zeggen dat we het gezag van Gods Woord erkennen, maar functioneert dat *ook in de praktijk*? Van Keulen gaat op dit belangrijke vraagstuk in. Hij beschrijft niet alleen welke visie Kuiper, Bavinck en Berkouwer op de Bijbel hadden, maar ook hoe zij Gods Woord in de praktijk gebruikten. We kunnen dit vraagstuk ook breder zien: we kunnen *zeggen* achter onze belijdenis, achter de leer van onze gemeenten te staan, en die leer ondertussen *in de praktijk* ondermijnen. Dus op mooie woorden kunnen we niet bouwen; ze kunnen zelfs bedriegen.

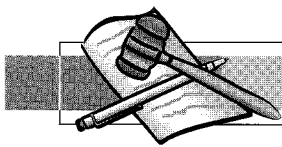
Een ander punt: mogen we de resultaten van het schriftkritische bijbelonderzoek gebruiken? Kunnen ze nuttig zijn? Zelfs Bavinck raakte op dit punt in verlegenheid, hoewel hij onverkort vasthield aan het onfeilbare gezag van Gods Woord. Maar bij Berkouwer, en bij zeer velen na hem, ging het mis. Deze houding van verlegenheid, gevolgd door twijfel, is op dit moment helaas in brede kring aanwezig. Binnen de Gereformeerde Kerken (vrijemaakt), de Christelijke Gereformeerde Kerken en de Gereformeerde Bond in de Nederlandse Hervormde Kerk lijken niet te stuiten verschuivingen plaats te hebben, juist op het gebied van het schriftgezag. De geschiedenis leert dat het serieus nemen van schriftkritische boeken en commentaren niet een ongevaarlijke bezigheid is. De grondhouding van deze wijze van schriftonderzoek is verkeerd! De afhankelijkheid van de leiding van Gods Geest ontbreekt. Daarom is het een goede keuze om ons te beperken tot commentaren die onverkort buigen onder het gezag van Gods Woord. Laten we onszelf niet aanpraten dat we ons tekort doen als we schriftkritische commentaren links laten liggen.

Een vraag die hiermee in verband staat: is het nodig om zoveel aandacht te vragen voor de menselijke kant van de Bijbel? Wat schieten we ermee op? Lig er ten diepste niet een overschatting in van de in zonde gevallen mens? Berkouwer ging steeds meer gewicht toekennen aan het menselijke aandeel in Gods Woord. Totdat hij niet langer wilde spreken over God of de Heilige Geest als de eigenlijke Auteur van de Schrift. Opnieuw een waarschuwing vanuit de geschiedenis.

Nog één zaak: vragen omtrent het schriftgezag stonden in de Gereformeerde Kerken niet op zichzelf. Zij die een ruimere opvatting koesterden over de inspiratie van de Bijbel, wensten ook meer ruimte in de levensopenbaring (de ethiek), meer ruimte voor vernieuwingen in de eredienst en meer ruimte voor de vrouw in het ambt. Ze wilden ruimte, meer ruimte. Klinkt dat ons niet bekend in de oren? Wie meer ruimte wil, moet zichzelf eerlijk afvragen hoe hij over het gezag van Gods Woord denkt.

Ugchelen,

J.M.D. de Heer

BEROEPINGSWERK

Beroepen

te Zoetermeer: ds. J.J. van Ekeveld te Zeist.

Bedankt:

voor Hoogvliet i.c.m. Spijkenisse en voor Rilland-Bath:

ds. M. Karens te Werkendam;

voor Leerdam:

ds. W. Visscher te Amersfoort;

voor Rotterdam-Centrum:

ds. D. de Wit te Nieuw Beijerland; voor Enkhuizen:

ds. J. Schipper te 's Gravenpolder.

THEOLOGISCHE SCHOOL

Bericht voor kerkenraden en particulieren

Voor de goede orde maken wij u erop attent dat ondanks de wijziging van het penningmeesterschap de bank- en girorekeningnummers van de Theologische School ongewijzigd zijn gebleven. Alleen dient u nu op uw opdracht tot overmaking van collecten en giften als plaatsnaam Hendrik-Ido-Ambacht te vermelden en **niet** meer Rotterdam, want anders krijgt u deze retour.

Wij verzoeken u vriendelijk deze verandering te noteren en houden ons inmiddels aanbevolen voor uw collecten en/of giften.

J. Kempeneers, penningmeester
De Hoge Bogerd 241
3342 GV Hendrik-Ido-Ambacht

AFSCHEID EN VERTREK

DS. C. SONNEVELT

In verband met zijn vertrek naar de gemeente Lethbridge in Canada hoopt ds. C. Sonneveld op dinsdag 18 mei 2004 D.V. afscheid te preken van de Gereformeerde Gemeente te Veenendaal. De dienst, die gehouden wordt in de Adventkerk aan de Vijftien Morgen, vangt aan om 19.30 uur. Op D.V. donderdag 27 mei a.s. hoopt ds. Sonneveld met vrouw en kinderen te vertrekken naar Canada. Alle preek- en spreekbeurten die afgesproken waren voor de periode na 27 mei a.s. komen daarmee te vervallen.

DOVENDIENST GOUDA

Ds. G. Clements hoopt op 24 april 2004 D.V. voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden. Deze dienst wordt gehouden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Gouda, Ronsseweg 1 en vangt aan om 15.00 uur. Horenden zijn eveneens hartelijk welkom.

AMBTSDRAGERSCONFERENTIE CLASSIS DORDRECHT

Op D.V. maandag 10 mei a.s. zal er een

ambtsdragersconferentie worden gehouden in de classis Dordrecht. Ds. G.J. van Aalst hoopt dan te spreken over "Ambtsaanvaarding en ambtsuitoefening". Deze bijeenkomst wordt gehouden in de Bethelkerk van de Geref. Gemeente te Werkendam, Sigmondstraat 47 en begint om 19.30 uur.

AANGEPASTE KERKDIENT DORDRECHT

D.V. zaterdag 24 april a.s. zal er in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Dordrecht een aangepaste kerkdienst worden gehouden voor mensen met een verstandelijke handicap. Daarin hoopt ds. P. Mulder voor te gaan. Hij wenst te spreken over "De Emmaüsgangers" n.a.v. Lukas 24:13-35. De dienst begint om 15.00 uur.

VERSLAG AFSCHEIDSDIENST

DS. C. NEELE VAN AAGTEKERKE

Woensdag 18 februari nam ds. C. Neele afscheid van de Gereformeerde Gemeente van Aagtekerke. De tekst voor de prediking was Openbaring 22 : 21: "De genade van onzen Heere Jezus Christus zij met u allen. Amen."

Het thema voor de preek was: "Een laatste zegenwens".

Drie gedachten:

1e Een zegenwens met Christus als middelpunt.

2e Een zegenwens met genade als hoogtepunt.

3e Een zegenwens met het hart als trefpunt.

Het laatste Bijbelboek heeft een diepe inhoud. Johannes op Patmos heeft de zeven gemeenten achter moeten laten. Hij kan die gemeenten niet meer dienen. Er was een volk in die gemeenten dat uitzag naar onderwijs. Zij verlangden naar gedurig onderwijs, telkens opnieuw. Er gebeurt veel in het boek Openbaring. Allerlei visioenen. Hij ziet de gemeenten in zware verdrukking, aanslagen door de vorst der duisternis. Hij hoort het bedrukte Sion uitroepen: "Zou er wel wetenschap zijn bij de Allerhoogste?" Johannes heeft gebedd toen hij dat zag gebeuren. De Heere neemt Johannes apart. Openbaring 4: "En zie er was een troon gezet in de hemel". De Heere regeert. Ook over al die gebeurtenissen en veranderingen. De Heere regeert. Hij kan zorgen voor de gemeenten die we achterlaten. Mensen zijn kleine middeljes. Dat zet Johannes op z'n plaats. De Heere zegt: "Johannes, Ik heb je niet nodig". Om in dat besef te mogen dienen. Na dit visioen gaat de Heere al die gebeurtenissen ontvouwen in de visioenen. Zo komt het bij Openbaring 22. In vers 20 ziet hij uit naar Zijn komst, "Ja, kom, Heere Jezus." Maar dan kijkt hij in het laatste vers van de Bijbel weer naar de zeven gemeenten. Midden in de zor-

gen waarin zij zich bevinden. En dan komt hij met de laatste zegenspreuk in vers 21: "De genade van onzen Heere Jezus Christus zij met u allen. Amen."

Het middelpunt hiervan is de Naam van de dierbare Middelaar. Zijn de gemeenten niet goed af? Voordat Johannes al die visioenen zag, zegt de Heere "Ik regeer". Dwars door alles heen. Op het eind, "onzen Heere Jezus Christus" in het middelpunt. Jezus leeft. Hij blijft Dezelfde in der eeuwigheid. Die vertroosting willen we neerleggen in het midden van de gemeente.

Wie is Hij? Hij heeft gestaan in de vrederaad. De Almachtige heeft gesproken in de vrederaad, en Hij is gekomen in de wereld. Wat heeft Hij gedaan? U zegt, zondaren zalig gemaakt. Ja, dat ook, maar ten eerste de deugden van Zijn Vader verheerlijkt. Gekomen om de eer van Zijn Vader te verhogen. Betaald aan de heilige gerechtigheid en een eeuwige verzoening aangebracht. Deze Middelaar stelt Johannes in het middelpunt. Deze Jezus is teruggegaan naar Zijn Vader, nadat Hij uitriep: "Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde". Hoor je het ellendigen, wat Zijn werk is geweest? Dat Hij er nog is om u te vertroosten, u op te zoeken. Deze Jezus laat niet varen het werk van Zijn handen. De Heere geve er iets van. Vraag maar of je mag buigen aan Zijn voeten.

Onze 2e gedachte: Genade als hoogtepunt. De genade van onzen Heere Jezus Christus. Wat is genade? Als je iets uit genade krijgt, is dat iets wat je niet hebt verdiend. Genade is de gunst en ontferming van Christus. Daar moet het om gaan in ons leven. Genade in het boek Openbaring, wat wordt er mee bedoeld? Het steunt op de diepe rijkdom zoals Paulus dat mocht verwoorden in zijn brieven. Welk een diepe rijkdom ligt daarin vooral als er geschreven wordt over de genade van Christus. Waar het om gaat? Dat is wat Christus voor Zijn Kerk heeft verworven, dan gaat het om die onuitsprekelijke rijkdom van Zijn Middelaarsverdiensten. Daar hebben we iets van mogen zeggen in de afgelopen 4½ jaar. We hebben geprobeerd om de Koning in Zijn schoonheid te tekenen. We zijn daar alles in te kort geschoten. Hem te mogen zien door genade. Zulk één is mijn Liefste, zulk één is mijn Zielevriend, o gij dochters van Jeruzalem. Gemeente, heeft u Hem gezien? Bij aan- of bij voortgang? Is Christus de enige hoop van uw leven geworden? Al die grote zaken, die Christus heeft verworven. Wat is dat dan? Genade van de wedergeboorte, waardoor een mens van dood levend wordt gemaakt, van de duisternis tot het licht wordt geleid. Door de genade die in Christus Jezus is. Ook de rechtvaardigmaking, de heiligmaking en de heerlijkmaking. Vertrouwingen vanuit het heiligdom van Jezus Christus. Levensleiding van hem Die gezegd heeft, "Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven". Alles wat een verloren zondaar nodig heeft. Johannes heeft genoeg aan die genade op het eiland Patmos. Hij komt niets te kort, maar heeft aan God genoeg. Die genade willen wij u toewensen. Zijn er mensen die op hun knieën terecht

gekomen zijn en gezegd hebben, "Genade Heere, want aan mijn kant is het afgesneden"? En dat er toen licht kwam? Is dit de vrucht op de prediking geweest? Zoek toch de Heere! Johannes wenst hen deze genade toe voor hun hart.

Onze 3e gedachte: Het hart als trefpunt. "Zij met u allen". Die rijkdom wenst Johannes hen toe. En dat wens ik u ook toe. Zoek toch de Heere! Zonder deze Christus bent u nameloos arm. Hoe zult u het toch maken straks voor de troon? Nog roept de Heere u toe, "De goddeloze verlate zijn weg en de onrechtelijke man zijn gedachten". Het welbehagen des Heeren gaat nog gelukkiglijk voort. Buigen als een onwaardige. De oorzaak is dat we niet willen buigen. Gemeente, zaligworden moet gaan in een rechte weg. Wij bidden u van Christus wege, laat u met God verzoenen. Jonge mensen, deze Zaligmaker leeft nog! Maar buigen hoor! Deze Zaligmaker kan het je leren. Deze genade zij met u allen.

Ook voor u, uitzien! Wat heeft u allemaal tegen? Zonde en schuld? Hoor van de zaligheid in die Ander! Weet u niet hoe het moet? Geen waarheid in het binnenste? Ik denk dat je wat kwijt moet! Niets meer over houden! Geen hoop meer op onszelf! Dan komt er meer en meer plaats voor die Zaligmaker. Om Christus te gewinnen moeten we alles loslaten. Lege handen worden vervuld. Zalig zijn die treuren, want die zullen vertroost worden. Dat alles bij God vandaan. Door de plaatsmakende bediening van de Heilige Geest. Dat Christus de plaats mag krijgen die Hij toekomt. De Koning leeft! Hem alleen overhouden.

"Zij met u allen", ook voor u kinderen des Heeren. En wel in het bijzonder voor u, want er staat niet de genade van *de* Heere Jezus Christus, maar de genade van *onze* Heere Jezus Christus. Dat is dat volk dat de Zaligmaker mag kennen. Waar de Heere kennis van Christus heeft geschonken. Johannes wenst dat volk genade van de Zaligmaker toe en dat is ook een wens om op te mogen wassen in die kennis van Jezus Christus. Volk des Heeren, mag ik u wat vragen? Als Christus zich in uw leven openbaarde, heeft u toen nog een gemis overgehouden of bent u klaar? Heeft u gedacht: Jezus gevonden, nu heb ik rust in mijn ziel, ik ben klaar. Of heb je nu nog een gemis overgehouden in je hart, met alles wat de Heere heeft gegeven? Nodig is, de genade van de opwas. Dat er geen stilstand zal zijn. Is er een levend gemis? Is er een uitzien naar die gerechtigheid van Christus in de toepassing aan de ziel? Is er een verlangen naar de toepassing van het bloed van Christus, om voor rekening van een ander te liggen? Er zijn vele genadeweldaden in Christus. Genadeweldaden uit Zijn geboorte, genadeweldaden vanuit Zijn lijden, genadeweldaden uit Zijn sterven, uit Zijn opstanding, uit Zijn hemelvaart. Kun je Christus daarin aan Zijn plaats laten? Het is nodig om een borgerechtigheid te kennen. Hij moet wassen en ik minder worden. Een stervensweg. In die weg wordt Jezus verheerlijkt aan het hart. Die genade zij met u allen. Sterven met alles

wat van jezelf is. Dat is een pijnlijke weg. Een weg vaak door duisternissen. Toen werd Paulus toegeroepen: "Mijn genade is u genoeg". Daar kon Johannes het mee doen en daar kon Paulus het mee doen en een ieder die de Heere vreest zal aan die genade genoeg hebben. Er is een volk dat daar 'Amen' op gaat zeggen. Als je het met God eens mag worden in de weg die Hij met je gaat. Om God, God te laten. Dan mag je berusten in Zijn beleid. De Heere moet aan Zijn eer komen. Voor ons allen geldt: volgen, volgen. Dan zullen we ook Hem ontmoeten Die voorop gaat. Gij zult mij leiden door Uw raad. Amen.

Na het zingen van Psalm 73 : 12 spreekt dominee Neele de kerkenraad en de gemeente toe, waarin hij de gemeente hartelijk dank zegt voor alle liefde en meeleven die hij met zijn gezin mocht ontvangen. Ook de kerkenraad wordt hartelijk dank gezegd voor het meeleven betoond. U heeft veel geduld gehad met mijn gebreken. Bij de intredeprek hebben we gesproken over de schat in een aarden vat. De schat is niet veranderd. Ook hartelijk dank voor de gelegenheid die ik van u kreeg om het werk voor het Deputaatschap voor Israël te doen.

Hierna spreekt ds. A.B. van der Heiden namens de classis Middelburg en de particuliere-synode Zuid. Tenslotte spreekt de voorzitter van de kerkenraad, ouderling J. Sinke, ds. Neele toe. Het is ons namens kerkenraad en gemeente een behoefte om u hartelijk dank te zeggen voor hetgeen u heeft mogen doen. De verhoudingen mochten onderling goed zijn. Dat is een voorrecht. In de prediking was beweging met zielen op reis naar de eeuwigheid. Er was ook een volk dat onderwijs mocht ontvangen op de weg door de woestijn van het leven.

Tot slot wordt ds. Neele door de gemeente toegezongen Psalm 131: 4.

Na het dankgebed en het zingen van Psalm 9: 18, legt ds. Neele voor het laatst als herder en leraar de zegen op de gemeente.

J.Wisse, scriba.

VERSLAG BEVESTIGING EN INTREDE DS. C. NEELE TE LISSE

Op woensdag 3 maart werd ds. C. Neele verbonden aan de Geref. Gemeente van Lisse. De gemeente was twee en een half jaar vacant na het vertrek van ds. G. Baan naar Papua.

Emerituspredikant ds. R. Boogaard uit Leiderdorp ging voor in de bevestigingsdienst. Hij stelde, dat het de Heere behaagd heeft om de gemeente weer een eigen herder en leraar te geven. Hem alleen de eer. Het thema van de preek was de opdracht aan Timotheüs, zoals verwoord in 2 Tim. 4 : 2a: "Predik het Woord." Hierbij verklaarde hij: 1e Wie deze opdracht geeft en 2e: Wat die opdracht inhoudt.

Christus Zelf geeft deze opdracht door middel van Paulus, die daarom met apostolische autoriteit spreekt. Timotheüs en alle dienaren en ambtsdragers, maar ook de hoorders zullen eens daarvoor verantwoording moeten afleggen voor Gods rechterstoel. De boodschap van zonde en genade. Wet en

Evangelie moet verkondigd worden. Er is redding mogelijk door Jezus Christus en Die gekruist. Voor de Joden een ergernis en voor de Grieken een dwaasheid, maar voor Gods volk een kracht Gods tot zaligheid.

Ds. Boogaard wees er op, dat de H. Geest mensen wil gebruiken om het geloof te werken, maar ook te versterken. Dit geeft grote verantwoordelijkheid. Er mag niet gebouwd worden buiten het enige Fundament. Maar waar de Heere Zijn knechten heen stuurt, zal het Woord niet zonder vruchten zijn.

Na lezing van het formulier antwoordde ds. Neele op de gestelde vragen: "Ja ik, van ganser harte."

Daarna sprak ds. Boogaard de bevestigde predikant hartelijk toe en feliciteerde de gemeente hiermee.

Ds. Neele deed 's avonds intrede met de tekst uit Openbaring 1:16a: "En Hij had zeven sterren in Zijn rechterhand." Het thema was: de verborgenheid der zeven sterren.

1e Wie deze sterren vast houdt.

2e Hoe deze sterren worden vastgehouden. Christus Zelf zorgt voor Zijn dienaren. Hij staat boven al het wereldgebeuren. Zijn werk gaat door. Hij is rechtvaardig. Alle vijanden zal Hij vernietigen, maar Zijn volk en dienaren draagt en redt Hij. Die dienaren hebben ook steeds weer het licht van de Zon der Gerechtigheid nodig. Zijn kracht wordt in zwakheid volbracht. Hij houdt Zijn Kerk vast in Zijn rechterhand van Zijn leiding en opzicht. Als we weten in de weg van God te zijn, kunnen we berusten in Zijn beleid en door het geloof achter Hem aankomen. Ds. Neele wenste allen toe om als een rechteloos mens te buigen voor Hem en dan te evenaren: "Vrees niet".

Na het bedankwoord van ds. Neele sprak ds. R. Boogaard hem toe namens de classis Amsterdam en de Particuliere Synode Noord-West. Hij wenste ds. Neele een gezegende tijd toe.

Ouderling J.B.K. Lanser sprak namens de kerkenraad en gemeente. Hij uitte hierbij de verwondering, dat de Heere ds. Neele en de gemeente van Lisse bij elkaar heeft gebracht. Hij wenste ook mevrouw Neele en de kinderen een goede plaats in de gemeente toe en vroeg de gemeente gebed voor de nieuwe dominee en wenste veel vruchten van geloof en bekering. Ds. Neele werd staande toegezongen psalm 67 : 1 (iets aangepast).

K. Brandermann, scriba

VERSLAG VERGADERING CLASSIS UTRECHT, 9 JANUARI 2004

Opening
Namens de roepende kerk van Nieuwer ter Aa opent ds. J.S. v.d. Net de vergadering. Hij laat zingen Ps. 122:2, leest 2 Thessalonicenzen 3 vanaf vers 6 en gaat voor in gebed. De tijdelijk preses verwelkomt alle aanwezige broeders, in het bijzonder ds. A. Bac die voor het eerst als emerituspredikant in ons midden is en ds. G. Pater die voor het eerst als predikant van Opheusden ter classis is. Na een meditatief openingswoord memoreert de tijdelijk preses enkele bijzonderheden uit de gemeen-

ten binnen het ressort van de classis.

Ouderling H. Blankenstijn uit Amersfoort, al vele jaren quaestor van de classis, mocht herdenken dat hij de gemeente Amersfoort 40 jaar in het ambt mocht dienen.

Ds. M. Mondria mocht de gemeente van Waardenburg 30 jaar dienen in het ambt van dienaar des Woords.

Ouderling K. de Wit mocht de gemeente van Bodegraven 30 jaar dienen en diaken W. Baan 25 jaar.

De kerkenraad van Houten maakt melding van het feit dat diaken T.P. van Vliet vanwege zijn leeftijd is teruggetreden uit de kerkenraad. Broeder Van Vliet heeft de gemeenten Utrecht en Houten vanaf 1983 gediend en is jarenlang voorzitter van het steunfonds Bethesda geweest.

Moderamen

Bij toerbeurt is ds. J.S. van der Net preses. De predikanten ds. W. Harinck en ds. M. Mondria fungeren als assessoren, ouderling J.H. Mauritz als scriba en ouderling H. Blankenstijn als quaestor.

Ingekomen stukken

Een schrijven van de SVRO d.d. 25 augustus 2003 waarin men rapport uitbrengt over de werkzaamheden van de Raad van Advies. In de vacature van broeder E.B. van Luttkhuizen wordt benoemd ouderling C. van den Broek uit Hilversum.

Een schrijven van het deputaatschap Kerkrecht d.d. 9 oktober 2003 waarin het verzoek wordt gedaan binnen de classis op een ambtsdragersbijeenkomst voorlichting te mogen geven. Het is de bedoeling dat ds. M. Golverdingen op deze avond een inleiding zal houden over de betekenis en de positie van de kerkenraad. Besloten wordt om op het voorstel in te gaan. De ambtsdragersbijeenkomst zal gehouden worden op D.V. maandag 7 juni in de zaal van de Rehobothkerk te Zeist.

Afvaardiging naar de particuliere synode Noord-West

Gekozen worden: de predikanten ds. J.J. van Ekeveld; ds. W. Harinck; ds. M. Mondria en ds. W. Visscher en de ouderlingen: H. Blankenstijn, C. van den Broek, J.A. Cromwijk en J.H. Mauritz. Secundi voor de predikanten: ds. J.S. van der Net (1e) en ds. G. Pater (2e). Voor de ouderlingen: J.H. Doeven (1e), G. Nieuwenhuis (2e), H.P. Hartveld (3e) en W.H.G. Schumacher (4e). De Particuliere Synode vergadert op D.V. 6 mei te Moerkapelle.

Rapport Leidsche Rijn

De classis heeft op 4 oktober 2002 besloten tot een classicaal commissie 'Leidsche Rijn', met het oog op de evangelisatiearbeid in dit nieuwe stadsdeel. Er ligt nu een rapportage ter tafel met betrekking tot het jaar 2002 en de eerste helft van het jaar 2003. Het rapport maakt melding van de organisatie en de werkzaamheden in de verslagperiode, de plannen voor 2002-2004, een financieel overzicht en een begroting.

De commissie stelt voor dat de classis de financiële bescheiden controleert, zodat decharge kan worden verleend en vraagt instemming met de begroting en het jaarplan. Ds. W. Harinck, voorzitter van de commissie, geeft enige toelichting. Hij deelt mee dat

evangelist J. Krijgsman één dag per week in Leidsche Rijn werkzaam is.

De suggestie wordt gedaan om broeder Krijgsman uit te nodigen voor een classisvergadering zodat hij ook mondeling verslag kan doen van zijn werkzaamheden.

De classis toont zich verblijd met de voortgang van de werkzaamheden en stemt in met het jaarplan. Enkele broeders informeren naar de bijdragen van de classisgemeenten. Een viertal classisgemeenten heeft nog geen bijdrage gegeven. Sommige zeggen ter vergadering toe dit alsnog te zullen doen.

Besloten wordt dat de eerste en tweede quaestor voor de kascontrole zorg zullen dragen. Ds. W. Harinck zegt namens de commissie hartelijk dank voor het meelevende en wijst ook op de inzet van de vrijwilligers.

Rapport catechisatie voor gehandicapten

Diaken W. Verhoog van de gemeente Soest, heeft de aangepaste catechisaties voor gehandicapten overgenomen van ouderling J.H. van Ancum uit Hilversum, die voorheen de catechisaties verzorgde.

Voorstel nauwere samenwerking tussen kerk en school

De kerkenraad van één der classisgemeenten is van mening dat het ontwikkelen van verantwoord lesmateriaal voor het reformato-ri- sch onderwijs tot nu toe te weinig gecoördineerd is en dat er te weinig goede en verantwoorde methoden beschikbaar zijn.

Voorgesteld wordt dat er op landelijk niveau een samenwerkingsplatform komt dat tot taak krijgt 'het ontwikkelen en coördineren bij de invoering van verantwoord lesmateriaal voor eigen scholen'.

Sommige afgevaardigden vragen of het wel de taak van de kerk is om middels een platform te participeren in het tot stand brengen van methoden. Dat is toch in de eerste plaats een taak van de onderwijsorganisaties, die op dit terrein al veel doen. In dit verband wordt gewezen op artikel 21 van de DKO waar staat dat de kerkenraden zullen toezien dat er goede schoolmeesters zijn, en niet dat de kerkenraden goede schoolmeesters in dienst nemen. Toegepast op deze situatie betekent dit dat de kerkenraden toezien dat er goede methoden zijn, maar niet dat de kerkenraden deelnemen aan het ontwikkelen van goede methoden.

De preses stelt vervolgens voor om tot een enigszins aangepaste formulering van het voorstel te komen. In het voorstel dient geformuleerd te worden 'hoe betrokkenheid en steun vanuit de kerk bij dit onderwijs op gereformeerde grondslag gestalte kan krijgen, waarbij speciale aandacht gevraagd wordt voor de ontwikkeling van verantwoorde onderwijsmethoden'. Het voorstel wordt doorgezonden aan de particuliere synode Noord-West.

Kerkvisitatie

De scriba zal een schema maken en dit toevoegen aan het verslag.

Kerkelijke bijdragen

De quaestor deelt mee dat de gemeenten voor het jaar per lid/dooplid € 1,50 dienen bij te dragen.

Aanwijzen roepende kerk

De gemeente Opeusden wordt aangewezen

om de volgende classisvergadering bijeen te roepen. Voorgesteld wordt te vergaderen op D.V. 23 april 2004. Als er geen punten zijn en een kandidaat een beroep aanneemt naar een classisgemeente zal de classis op D.V. 11 augustus 2004 vergaderen. Als dit niet het geval is vergadert de classis in elk geval op D.V. 1 oktober 2004.

Sluiting

De preses dankt de kerkenraad van Utrecht voor de verleende gastvrijheid en de kosten voor de goede zorgen. Hij wenst de afgevaardigden toe om in alle ambtelijke arbeid de Heere gedurig te benodigen. Ds. M. Mondria eindigt met het laten zingen van Psalm 74 vers 2 en dankgebed, waarna de preses de vergadering sluit.

Namens het moderamen,
J.H. Mauritz, scriba.

VERSLAG VERGADERING CLASSIS BARNEVELD, GEHOUDEN TE BARNEVELD OP 12 MAART 2004.

Opening. Ds. B.J. van Boven opent de vergadering als roepende kerk van De Valk-Wekerom. Hij laat zingen Psalm 80 vers 9, leest Habakuk 3 vers 1-13 en gaat voor in gebed. Gememoreerd wordt dat in de gemeente van De Valk-Wekerom ouderling Marinus van Ee is overleden. In de gemeente Uddel diende ouderling B.J. van Leeuwen in maart jongstleden 25 jaar in het ambt. Ds. C. Sonneveld van Veenendaal nam een beroep aan naar de gemeente van Lethbridge (Canada). Hierna staat de preses stil bij het voorgelezen schriftgedeelte Habakuk 3 : 2.

Lastbrieven en moderamen: Alle gemeenten zijn wettig vertegenwoordigd door zeven predikanten en vijftien ouderlingen. Het moderamen wordt als volgt samengesteld: ds. J. Veenendaal, preses, ds. B.J. van Boven en ds. C. Hogchem, assessoren, diaken W.G. Hulsmann, quaestor en ouderling K. Karels, scriba.

Ingekomen stukken. Van N.W. Schreuder is een schrijven binnengekomen waarin deze appèl aantekent tegen de beslissing van de classis, in de vergadering van 12 december 2003 genomen, om een verzoek tot herstel in het ambt af te wijzen. Dit schrijven zal worden doorgezonden naar de Particuliere Synode Oost.

Rapporten. Door een classiscommissie is een rapport uitgebracht over een tuchtzaak. Na een brede bespreking daarvan worden de conclusies uit het rapport overgenomen.

Kerkdiensten in Ede. Door de kerkenraad van Veenendaal is een rapport ingebracht over het houden van kerkdiensten te Ede. Anders dan bij vorige onderzoeken omtrent deze zaak beperkt de kerkenraad van Veenendaal zich bij de vraag naar de noodzaak van het houden van kerkdiensten vooralsnog tot haar eigen leden. In Ede en omgeving wonen enkele honderden leden en doopliden van de gemeente Veenendaal. De kerkenraad van Veenendaal stelt voor om voorlopig vooral voor de eigen leden kerkdiensten te gaan houden in Ede. Als locatie moet gedacht worden aan de noordwest kant van de plaats Ede. Door diverse afgevaardigden wordt uitgesproken blij te zijn met de ontwikkeling. Derhalve besluit de classis conform het voor-

stel van de kerkenraad van Veenendaal. Dit houdt in dat Ede een afdeling van Veenendaal zal zijn. Later zal bezien worden of tot institutering kan worden overgegaan. Aandacht wordt nog gevraagd voor de leden van Gereformeerde Gemeenten die in naburige gemeenten kerken. Hierover zal door de kerkenraad van Veenendaal overleg worden gepleegd met de kerkenraden van Wageningen, De Valk-Wekerom en Barneveld. Van harte wordt de wens uitgesproken dat het nieuwe stekje Ede mag leiden tot de uitbreiding van Gods Koninkrijk.

Verkiezing afgevaardigden Particuliere Synode Oost. Op D.V. donderdag 13 mei 2004 zal de Particuliere Synode Oost gehouden worden te Barneveld. De volgende personen worden als afgevaardigden gekozen. Primi predikanten: ds. L. Blok, ds. B.J. van Boven, ds. F. Mulder, ds. A. Vermeij. Secundi predikanten: ds. C. Hogchem, ds. J. Veenendaal, ds. G. Mouw, ds. C. Sonneveld. Primi ouderlingen: J. de Jager, A. v.d. Kieft, K. Karels, D.J. Laros. Secundi ouderlingen: G. van den Berg, W.J. den Otter, J. de Pater, H.A. Soetendaal.

Consulentschappen. Mede naar aanleiding van het a.s. vertrek van ds. Sonneveld worden de consulentschappen opnieuw bezien. De

volgende verdeling zal na diens vertrek gelden. Ds. B.J. van Boven: Barneveld en Elspeet. Ds. C. Hogchem: Uddel. Ds. G. Mouw: De Valk-Wekerom en Nijkerk. Ds. F. Mulder: Veenendaal. Ds. J. Veenendaal: Kootwijkerbroek en Wageningen. Ds. A. Vermeij: Rhenen en Scherpenzeel.

Penningmeester. Vervolgens deelt de quaestor, diaken Hulsman van Rhenen, mee het penningmeesterschap van de classis te moeten beëindigen. De lichamelijke gebreken nemen toe, waardoor het steeds bezwaarlijker wordt deze taak uit te voeren. Meer dan dertig jaar heeft diaken Hulsman de penningen van de classis beheerd.

Namens de classis spreekt de preses zeer hartelijke woorden van dank voor het werk dat door de classis mocht worden verricht.

Aanwijzen roepende kerk. De volgende classis zal worden samengeroepen door de gemeente Veenendaal. De volgende vergadering wordt vastgesteld op D.V. vrijdagavond 4 juni 2004, aanvang 19.00 uur te Barneveld.

Sluiting: De afgevaardigde van de roepende kerk De Valk-Wekerom, oud. G. Kampert wordt gevraagd met dankgebed te eindigen. Daarop sluit de preses de vergadering.

K. Karels, scriba

gehouden in de Nieuwe kerk te Zierikzee. Spreker is: evangelist G. Baan. Het Seba-meisjeskoor en het Seba-gemengd koor uit Krimpen a/d IJssel verlenen hieraan medewerking.

Er is veel ruimte voor samenzang! De te houden collecte is bestemd voor de actie "De kerk naar buiten".

Aanvang: 19.45 uur.

Leiden/Bodegraven/Maassluis

De zangkoren van de Geref. Gemeente uit Leiderdorp, zowel Jubilate Deo als het mannenkoor Datheen, vieren met hun dirigent verschillende jubilea. Om die reden is er een speciale CD opgenomen, die gepresenteerd wordt op drie jubileumzangavonden, nl. op D.V.: 24 april a.s. in de Hooglandse kerk te Leiden, aanvang 19.30 uur; 14 mei a.s. in de Ned. Herv. kerk te Bodegraven (Oude Markt), aanvang 19.45 uur; 28 mei a.s. in de Ned. Herv. kerk te Maassluis (Kerkplein) aanvang 19.45 uur.

De opbrengst van de CD-verkoop komt ten goede aan het kindersospice "De Glind" te Barneveld, waar veel zorg besteed wordt aan ernstig ongeneeslijk zieke kinderen.

De opening en de sluiting van deze zangavonden zal door een ouderling van de Geref. Gemeente te Leiderdorp worden verzorgd.

EXCURSIE KERKORGEL ERMELO

De Vereniging van organisten van de Geref. Gemeenten (afd. Oost) organiseert op D.V. zaterdagmiddag 24 april a.s. een excursie naar het Van Eeken orgel in de Westerkerk te Ermelo. Het orgel is in 2001 gebouwd en heeft in totaal 18 registers verdeeld over twee manualen en een pedaal.

Orgelliteratuur uit de diverse stijperiodes is op dit orgel adequaat te vertolken. De excursie begint om 14.00 uur en zal informeel van karakter zijn. De gastheer is de plaatselijke organist Gerrit 't Hart. Hij zal het orgel demonstreren, waarna er aansluitend gelegenheid zal zijn om zelf het orgel te bespelen. De kerk staat op de kruising van de Oude Nijkerkerweg en de Telgterweg. Rond 16.30 uur willen wij deze middag besluiten.

KOSOVO NU...

Na eeuwenlange religieuze en etnische spanningen, brak in 1990 in het voormalige Joegoslavië oorlog uit. Toen in 1999 meer dan 300.000 Kosovaren naar het naburige Albanië vluchtten om aan de terreur van de Serviërs te ontsnappen, heeft het deputaatschap tot Hulpverlening in Bijzondere Noden hen daar hulp gegeven, voornamelijk: voedsel en onderdak.

Toen later de vluchtelingen konden terugkeren waren vele huizen vernield door de Serviërs. Ook was de economie totaal kapot en kon men geen werk vinden. Gezien het grote bedrag dat onze gemeenten voor Kosovo bij elkaar brachten, 2,2 miljoen gulden, zijn enige tijd geleden twee deputaten, ds. Blok, br. Verweij en de algemeen secretaris ter plaatse gaan zien hoe dit geld is besteed.

Berichten

DISTRICTAVOD ZUID-WEST +16

Op D.V. 24 april a.s. wordt alweer de laatste districtsavond van dit seizoen gehouden. Het thema van deze avond luidt: "De Bijbel, jouw reisgids?!" Mw. A. Vijfhuizen zal hierover een inleiding houden. We beginnen om 19.30 uur in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Rotterdam-Zuidwijk, Langenhorst 104.

VERKOPING T.B.V. ZENDING ROTTERDAM

D.V. zaterdag 24 april a.s., van 10.00 tot 14.00 uur, wordt er een verkoping t.b.v. de zending gehouden in de zalen van de kerk van de Geref. Gemeente aan het Mijnsheerenplein. Er is van alles te koop; ook is er een rommelmarkt.

BONDSDAG BOND VROUWENVERENIGINGEN

Op D.V. 20 april a.s. zal de jaarlijkse bondsdag gehouden worden in de Adventkerk van de Geref. Gemeente te Veenendaal, Vijftien Morgen 51. Aanvang: 10.15 uur, sluiting ca. 16.00 uur. De middagpauze duurt van 12.00 tot 13.30 uur. Vanaf 9.00 uur is de kerk open.

De bondsdag staat onder leiding van onze voorzitter, ds. C.A. van Dieren, die de vergadering zal openen met een meditatie. In de morgenvergadering hoopt ds. D. de Wit te spreken over: "En bijna... èn geheel", n.a.v. Handelingen 26:29. In de middagvergadering zal hij de vragen over zijn referaat beantwoorden. Hierna zullen

enkele gedichten worden voorgedragen, afgewisseld met samenzang.

Ds. De Wit zal de vergadering met een meditatief woord besluiten.

's Morgens wordt een collecte gehouden ter bestrijding van de onkosten van deze dag en 's middags voor de vakantieweken gehandicapten.

Ook belangstellenden zijn welkom.

ZANGAVONDEN

Vlissingen

Op D.V. vrijdag 23 april a.s. is er in de kerk van de Geref. Gemeente te Vlissingen een koor- en samenzangavond. Aanvang 19.30 uur.

Medewerking verlenen: het gemengd koor "Zanglust" uit Nieuwdorp, het jeugdkoor "Jonge zangers" uit Vlissingen, het jeugdkoor "De nachtegaaltjes" uit Meliskerke en het gemengd koor "A Capella" uit Yerseke. Ds. M.J. van Gelder van Middel-Z hoopt de avond te openen.

De collecte is bestemd voor de aanschaf van een nieuwe rolstoelbus voor meervoudig gehandicapten die in het gezinsvervangend tehuis De Beukelaar te 's-Gravenpolder wonen. Hiervoor verleent de overheid geen subsidie.

Deze avond wordt georganiseerd door de ring Zeeland van zangverenigingen van de Gereformeerde Gemeenten.

Zierikzee

Onder leiding van dhr. J.H. Mauritz wordt er op zaterdag 24 april a.s. een zangavond

Omdat de teruggekeerde vluchtelingen geen onderdak hadden en ook geen werk, moesten zij in kampen leven nabij Pristina. Daar heeft het deputaatschap een noodkeuken opgezet. Per dag werden in deze noodkeuken 5000 maaltijden uitgereikt, zes dagen in de week. Totaal zijn meer dan 500.000 maaltijden verstrekt.

Ook heeft het deputaatschap geholpen bij de herbouw van huizen, in het bijzonder bij die van vrouwen die hun echtgenoot hadden verloren tijdens dit geweld. Hoewel de beschadigingen verschilden van huis tot huis, bleek dat bij terugkeer de meeste huizen waren uitgebrand en alleen de muren nog overeind stonden. In Ostrazub zijn in totaal 32 huizen herbouwd en in Peja werden meer dan 60 woningen herbouwd, terwijl er ook nog een enkele nieuwe huizen zijn gebouwd.

Daarnaast is ook hulp geboden aan mensen die geen baan en dus geen inkomen hadden. Via een credit programma konden mensen geld lenen, een bedrijfje beginnen en uit de inkomsten ook de lening

weer terugbetalen.

Dit credit programma omvat ook het Barnabas project, een project dat bedoeld is om een band te leggen tussen evangelisatie en het credit programma.

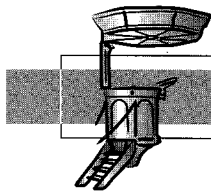
Hoe moeilijk evangelisatie werk onder moslims ook is, zelfs bij deze projecten wordt getracht hen met het Woord van God te bereiken.

J. van Heteren,
algemeen secretaris.

VERZORGENDE BEROEPEN REGIO WALCHEREN

Voor de gespreksgroep Walcheren voor werkers in de verzorgende beroepen hoopt op D.V. woensdag 21 april a.s. mw. M Eckhardt-Minderhoud (sociaal psychiatrisch verpleegkundige bij Eleos) te spreken over: "Depressiviteit, hoe ga je er mee om".

Deze bijeenkomst, die aanvangt om 19.45 uur, zal gehouden worden in een zaal van de Ter Hoogkerk van de Geref. Gemeente, Willem Teellinckstraat 3 te Middelburg.

Predikbeurten

ZONDAG 18 APRIL 2004

Aalburg 14.30 uur ds. Melis (openb. bel.); Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Almelo 18.30 uur ds. J. Karels; Alphen a/d Rijn 15.30 uur ds. Golverdingen (openb. bel.); Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Amsterdam-Noord (Melkweg 16) 15.30 uur ds. W. Harinck; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur ds. Meeuse; Arnhem 10.00 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Beekbergen 10.00 uur ds. Tuinier en 19.00 uur ds. Meeuse; Benthuizen 9.30 en 19.00 uur ds. Golverdingen; Berkenwoude 19.00 uur ds. Clements; Borssele 14.00 uur ds. Schipper (openb. bel.); Boskoop 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Breda 14.30 uur ds. M. Karens; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Deventer 18.30 uur ds. Kleppe; Dinteloord 15.00 uur ds. De Jongste; Doetinchem 18.30 uur ds. Tuinier; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. P. Mulder; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. Hoogerland; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Vermeij; Emmeloord 9.30 en 18.00 uur ds. Hakvoort; Enkhuizen 10.00 en 16.00 uur ds. Boogaard; Enter 15.00 uur ds. Schreuder; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. L. Blok; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur leesdienst; Goes 9.30 en 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Gorinchem 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; Goudswaard 10.00 uur (H.A.) en 18.00 uur ds. De Wit; 's-

Gravenhage 10.00 en 16.30 uur leesdienst; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. Schipper en 14.00 uur leesdienst; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur ds. C. Harinck; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Haarlem 10.00 en 16.00 uur stud. Van Manen; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 18.00 uur stud. De Heer; Hilversum 19.00 uur ds. Visscher; Hoofddorp 19.00 uur stud. Van Manen; Hoogvliet 19.15 uur ds. P. Mulder; Houten 11.00 en 16.30 uur leesdienst; Kampen 19.00 uur ds. Schot; Kamperland 14.00 uur ds. Verweij; Kapelle-Biezellinge 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. Tanis en 14.00 uur leesdienst; Katwijk aan Zee 18.30 uur ds. Neele; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. Boogaard; Krabbendijke 9.30 uur (H.D.) en 18.00 uur ds. Verschuure en 14.00 uur leesdienst; Krimpen a/d IJssel 10.00 en 16.30 uur ds. Mijnders; Leiderdorp 10.00 en 16.30 uur ds. Van Aalst; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Neele; Marknesse 19.00 uur ds. Vreugdenhil; Middelburg-Zuid 9.30, 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Moerkapelle 16.00 (doventolk) ds. Van der Net; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Nieuwer ter Aa 10.00 uur (H.A.) en 19.00 uur ds. Van der Net; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst (kerk aan de Ooststraat); Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. Schot; Oostburg 10.00 uur (H.A.) en 15.00 uur ds. Van Gelder; Oosterend-Textel 10.00 en 18.00 uur ds. Van Dijk; Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur leesdienst; Opheusden 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Oud Beijerland

9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen; Oudemirdum 14.30 uur ds. Hakvoort; Oostkapelle 9.30 en 15.00 leesdienst; Poederoyen 9.30 en 18.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Poortugaal 15.00 uur ds. W.J. Karels en 19.00 uur ds. Silfhout; Ridderkerk 18.00 uur stud. Beens; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 16.30 uur ds. Baaijens; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren 14.30 leesdienst; Rijssen-West 9.30 uur ds. J. Karels en 18.30 uur (H.D.) ds. Mol; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rilland-Bath 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Pater; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur (H.A.) ds. Paul; Rotterdam-Centrum 16.30 uur ds. Paul; Rotterdam-IJssel-monde 16.00 uur stud. Bakker; Rotterdam-Zuid 14.30 uur ds. Van Krimpen; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. Brugge en 14.00 uur leesdienst; Scherpenzeel 10.00 uur stud. Terlouw; Scheveningen 10.00 en 19.00 uur ds. Zippro; Soest 19.15 uur ds. Sonneveld; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur stud. Bakker; Terneuzen 18.00 uur ds. Van Gelder; Terwolde-De Vecht 9.30 uur leesdienst en 14.30 uur ds. Tuinier; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. De Jongste en 14.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Utrecht 10.00 uur ds. Kleppe; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 9.30 en 17.00 uur ds. Sonneveld; Vlaardingingen 10.00 en 15.00 uur stud. Beens; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. Hofman en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. B. van der Heiden; Wierden 15.00 uur ds. Van Dieren; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Wolphaartsdijk 9.30 uur (H.A.) en 18.30 uur ds. Moens en 14.30 uur ds. Tanis; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Verweij en 14.00 uur leesdienst; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. Van Ekeveld; Zoetermeer 16.00 uur (openb. bel.) ds. Zippro; Zwijndrecht 9.30 en 15.30 uur stud. De Heer.

DINSDAG 20 APRIL 2004

Moerkapelle 19.30 uur ds. Veenendaal; Nieuworp 19.30 uur ds. Silfhout; Oostvoorne 19.30 uur ds. Mondria; Puttershoek 19.30 uur ds. Tanis; Rotterdam-Centrum 19.45 uur stud. Bakker; Rotterdam-IJsselmonde 14.45 uur ds. Van Krimpen (huw. bev.); Rotterdam-Zuidwijk 19.45 uur ds. M. Karens; Terneuzen 19.30 uur ds. Schipper; Zaandam 19.30 uur ds. Van Aalst; Zwijndrecht 19.30 uur stud. Beens.

WOENSDAG 21 APRIL 2004

Aalburg 19.30 uur ds. Van Dieren; Brakel 19.30 uur ds. Meeuse; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. Van Boven (bijbellezing); Gorinchem 19.30 uur ds. Neele; Groningen 20.00 uur ds. Vreugdenhil; Haarlem 19.30 uur ds. Van Krimpen; Hoofddorp 19.30 uur ds. Van der Net; Leiderdorp 19.30 uur ds. Van Ekeveld; Middelharnis 19.30 uur ds.

J. de Pater; Mijdrecht 19.30 uur ds. P. Mulder; Nijkerk 19.30 uur ds. W.J. Karels; Rijssen-West 19.30 uur ds. M. Karens; Rotterdam-Zuid 19.45 uur ds. B. van der Heiden; Scherpenzeel 19.30 uur ds. F. Mulder; Sprang Capelle 19.30 uur ds. Melis (openb. bel.); Stolwijk 19.30 uur ds. Mondria; Wierden 19.30 uur ds. Tuinier; Zwolle 19.30 uur ds. Hogchem.

DONDERDAG 22 APRIL 2004

Aalst 19.30 uur ds. L. Blok; Bodegraven 19.30 uur ds. Mouw; Borsssele 19.30 uur ds. Melis; 's-Gravenzande 19.45 uur stud. Terlouw; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur ds. Sonneveld (voor Israël); Hendrik-Ido-Ambacht 19.45 uur stud. Van Manen; Krabbendijke 19.30 uur ds. Schot; Krimpen a/d IJssel 19.30 uur ds. Brugge; Leerdam 19.30 uur ds. J. de Pater; Nieuwerter Aa 19.45 uur stud. De Heer; Oosterland 19.30 uur ds. Schipper; Ridderkerk 19.30 uur ds. Silfhout; Rilland-Bath 19.30 uur ds. Van Krimpen; Spijkenisse 19.45 uur ds. Van der Net; Urk 19.30 uur ds. Tuinier.

VRIJDAG 23 APRIL 2004

Den Helder 19.30 uur ds. Hoogerland; Westzaan 14.00 uur ds. Bac (huw. bev.).

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar. Diensten zondag 18 april om 10.00 en 17.00 uur evangelist L. Versteeg.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Diensten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur. Bijbelstudie iedere dinsdag om 19.15 uur en 20.30 uur. Kom tijdens de jeugdactie voor de evangelisatie: "De kerk naar buiten", eens kijken in onze evangelisatiepost. Hartelijk welkom op dinsdag t/m zaterdag tussen 10.00 - 16.00 uur!

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; diensten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist G. van de Breevaart; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c. Diensten zondag 18 april om 9.30 en 16.00 uur evangelist G. Baan.

Merkssem:

Evangelist J. Witte; Prot. Kerk, Oude Barreelei 64; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Tilburg:

Kerkgebouw Offenbachstraat 105-107. Diensten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur evangelist H.J. van den Boogaart. U bent hartelijk welkom in de BIJBEL-winkel van dinsdag-zaterdag, tussen 10.00 en 17.00 uur. Offenbachstraat 107.

Advertenties

GROOT INTEKENVOORDEEL

BIJ BOEKHANDEL DE RAMSHOORN IN GOES

Zeer waardevolle uitgaven!

Ook kunt u uiteraard bij ons terecht voor al uw studieboeken en nog veel meer!
Boeken, CD's, Kleurplaten, Bouwplaten, Uitdeelplaten, Getuigschriften, Agenda's, enz., enz.

... ex. **KANTTEKENINGENBIJBEL** (GBS), **NU** slechts € 50,00 (na 1 mei € 60,00)

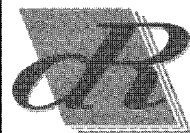
... ex. **REMBRANDTBIJBEL** **NU** slechts € 47,50 (na 15 mei € 62,00)

... ex. **PSALMEN DAVIDS** door C.H. Spurgeon, **3 delen en ± 3.000 pag.!**

NU slechts € 125,00 (na 1 mei € 149,00)

... ex. **BIJBELVERKLARING CALVIJN** maar liefst **15 delen en ± 14.000 pag.!**

NU slechts € 595,00 (na verschijning najaar 2004 € 695,00)

Stuur vandaag nog in naar:

BOEKHANDEL 'DE RAMSHOORN'

Lange Vorststraat 21, 4461 JL Goes, tel. (0113) 22 19 09

Appartementen voor 55+-ers bij de SGZZH

Binnen onze serviceflats Avondrust en Rehoboth te Rotterdam zijn comfortabele 2- en 3-kamer appartementen te huur. In de serviceflats wordt thuiszorg geboden door Agathos Thuiszorg. Deze zorg sluit goed aan bij onze Christelijke identiteit. TV-bezit wordt niet op prijs gesteld. Voor bezichtiging en nadere inlichtingen kunt u bellen met familie A. van der Giessen (Avondrust 010-4829028) of mevrouw G. van Rijs (Rehoboth 010-4209806).
Zij staan u graag te woord!

Begraafenisverzorging
I. Janssen

Begraafnissen in
Zuid-Beveland en het eiland Tholen.

De mogelijkheid om thuis op te baren.
Regelmatig overleg om de begrafenis
voor te bereiden.

Wij verzorgen geen crematies

**Dag en nacht bereikbaar op:
0113-38 12 14**

Rijksweg 2, 4416 AZ Kruiningen
Mobiel 06-53 23 73 20

Begraafenisonderneming
Brouwer

**Voor een verantwoorde
en stijlvolle begrafenis**

- * mogelijkheid voor thuis opbaren
- * eigen rouwvervoer
- * kist wordt schoudergedragen
- * gratis laatste wens boekje

R.C. Brouwer Bentindkloan 1a, Leersum
tel. 0343-461880 b.g.g. 06-51504726

Amerongen - Amersfoort - Doorn - Elst -
Longbroek - Leersum - Maarn - Maarsbergen -
Rhenen - Woerden - Woudenberg

**Ds. D.L. Aangeenbrugschool
Terneuzen**

*Het bestuur van de ds. D.L. Aangeenbrugschool uitgaande van de
Gereformeerde Gemeente in Nederland en van de Oud-Gereformeerde
Gemeente te Terneuzen is op zoek naar een:*

Groepsleerkracht m/v

De school wordt bezocht door ongeveer 320 leerlingen afkomstig uit de
(Oud) Gereformeerde Gemeente (in Nederland) en de Christelijke
Gereformeerde Kerk. Je komt te werken in een nieuw schoolgebouw.

De school kent goede secundaire arbeidsvoorwaarden en het vinden
van betaalbare woonruimte is geen probleem.

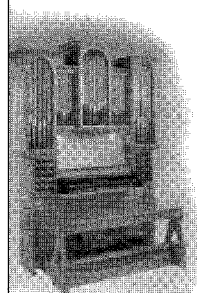
Er is een vaste oeververbinding onder de Westerschelde gerealiseerd.

Voor informatie kunt u zich wenden tot de directeur van de school de
heer A. Molenaar, telefoon 0115-612977 (school) of 0115-432296 (thuis).

Uw sollicitatiebrief wordt verwacht binnen 10 dagen na verschijnen van
deze advertentie in dit blad bij de secretaris van het bestuur de heer
D. de Braal, van der Waalsstraat 68, 4532 LD te Terneuzen.

Kom gerust eens langs
om kennis te maken met
ons uitgebreide assortiment
nieuwe en gebruikte orgels,
bladmuziek en cd's!

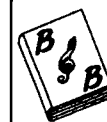
Orgelcentrum Andante
A. van Ostadelaan 35
Veenendaal
0318-50 50 63
Dealer van
Johannes
Wesley
Opus
Sweethink
Rembrandt
Monarchie
Domus
Concent
Ruims assortiment
bladmuziek (ook Klavier)
& Muziek CD's
Openingstijden
za 13.30 - 17.30
vr 13.30 - 17.30
s 18.30 - 21.30
za 09.30 - 12.00
& 13.30 - 17.30
en volgens afspraak

DE SPECIALIST IN HUISKAMER- EN KERKORGELS

Te koop gevraagd

Theologische boeken

0577-401065

BOEKEN EN MUZIEK
VAN DER BOOM

Voorstraat 41 - 3245 BG Sommersdijk
Tel. (0187) 48 26 14 - Fax (0187) 48 45 20

**De volgende 7 cassettes bieden wij u
t.b.v. de zending te koop aan:**

Ds. G.J. van Aalst	Lukas 7:14
Ds. P. Blok	1 Kor. 13:13
Ds. C.A. van Dieren	Hand. 2:1 Pi
Ds. A.F. Honkoop	Psalm 21:16 H
Ds. G. Hoogerland	Johannes 12:24
Ds. J.S. van der Net	Jesaja 1:18
Ds. A. Schot	Spreuken 8:34

De cassettes zijn helder en duidelijk
opgenomen. De prijs is slechts € 23,-
Geen Portokosten.

Inl. I. Bos, Leusbroekerweg 15, 3832
BG Leusden. Tel. en Fax nummer:
033-2862261 Dagelijks van 8-22 uur.
Bgg. 06-28378488.

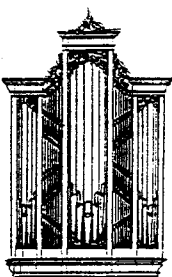
AVONDMAAL-SERVIEZEN

Uit voorraad of naar tekening.

Schoonhovens Silverhuys B.V.

Postbus 35, 2870 AA Schoonhoven,
Telefoon 0182 - 382614.

*Orgelmakerij
Boogaard*

Gravenstraat 4
7461 TN RIJSSSEN
Telefoon 0548-521637
Telefax 0548-544904

Nieuwbouw-Restauratie-Stem- en onderhoudswerk.

Stichting China
Christelijke hulpverlening in Azië

**Ook na 10 jaar
een blijvende opdracht**

Steun ons project 'Gebedsgestalten'.

De vertaling is klaar,

maar nu de verspreiding nog!

Mag de verdrukte kerk in China

op uw steun blijven rekenen?

U kunt uw bijdrage overmaken op

giro 320666

Project in voorbereiding:

de Chinese vertaling van

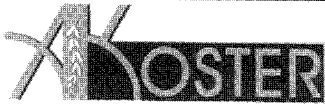
'Bijbelse vertellingen voor jonge kinderen'
van H. van Dam

Info/secretariaat:

Kerkewijk 158 • 3904 JJ Veenendaal • tel. 0318-510320

Postbus 1150 • 3900 BD Veenendaal

Giro 320666 t.n.v. Stichting China

Begrafenisonderneming

Voor uitvaartzorg in :

- ◆ Scherpenzeel
- ◆ De Valk-Wekerom
- ◆ Barneveld
- ◆ Amersfoort
- ◆ Veenendaal
- ◆ Renswoude
- ◆ Kootwijkerbroek
- ◆ Woudenberg

Geen crematies

Prinsenlaan 30

3925 BM Scherpenzeel

Tel. 033 277 0555

Wie heeft er nog **boeken of (oude) ansichtkaarten** voor onze Verkoop- (Onderhouds)fonds (Ger. Gem. Capelle a/d IJssel-West) Wij halen ze graag bij u op ! Bel 010 - 4582747 / 4519137

ArliSuel

Beheersing van uw gegevens

Automatisering & Pastoraat

- gegevens van preken bijhouden
 - van prekenbundels uit uw kast
 - van gehouden kerkdiensten
 - voor predikanten
- ledenbestand van de gemeente
- adressenbestand voor vereniging, bedrijf of privé
- specifiek bestand wordt op maat gemaakt

gratis demoversie
geen jaarlijkse bijdrage
info@arlisuel.nl
www.arlisuel.nl

Te huur aangeboden: ruime kamer van jongen in woonboerderij nabij Utrecht/Hilversum. Dichtbij winkels en O.V. Tel. 0346-213469.

- Voor een waardige en stijlvolle verzorging van begrafenissen, naar wens van de familie;
- Geen crematies;
- Opbaren met kistkoeling in het sterfhuis of in de voor u bekende aula's;
- Dag en nacht bereikbaar en overal te ontbieden; ook voor de verzorging van de overledene door een gediplomeerde verpleegster.

AL UW PERSOONLIJKE WENSEN WORDEN DOOR ONNEN IN ALLE RUST EN VERTROUWELIJK BEHARTIGD.

Begrafenisonderneming de Jongh

Kerkstraat 15a. 4181 AA Waardenburg
Tel. 0418-652039

Reepijzer 5
3371 JC Hardinxveld-Giessendam
Tel. 0184-611154

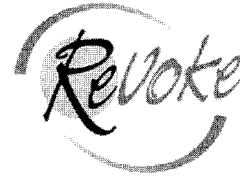
Van Horssen bv

BOEKHANDEL & UITGEVERIJ
DORPSSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statenbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
Kerkbijbels (alles Statenvertaling)
Theologische werken - Dagboeken
Bijbel- en Catechismusverklaringen
Leesboeken voor jong en oud
Voordeelaanbiedingen
Tweedehands en Antiquarisch
Psalm- en Muziekboeken
Bladmuziek (noten en klavarskribo)
CD's en Musicassettes
Boeken- en CD-bonnen
Wens- en Gelegenheidskaarten

Begrafenisverzorging Kina

Begrafenissen in Capelle a/d IJssel
e.o. D.W. Schipper, tel. 010-458 31 12.
Wij verzorgen geen crematies.

Voor info bel:
0416-692787
of
0341-425712

Reformatrice Vereniging van Ongewild Kinderloze Echtparen

begrafenisverzorging T. den Hollander

Begrafenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, den Haag en omstreken.

Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.

Geen crematies.

Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13

3131 ES Vlaardingen

Tel. 010 - 4600509

HONGER

in Zuidelijk Afrika

Sla een brug naar de oogsttijd

Februari 2004 - de voedselreserves zijn op
Mei 2004 - de oogsttijd begint

Voor miljoenen mensen in zuidelijk Afrika zijn de komende drie maanden een periode van leven of dood. De oogsttijd is in zicht, maar het voedsel is op. Bijzondere Noden kan hulp bieden via plaatselijke kerken, maar onze fondsen hiervoor zijn op.

**Help ons de maanden tot aan de oogst te overbruggen.
Maak uw bijdrage over op**

Giro 307447

m.v.v. 'Honger Zuidelijk Afrika'

DEPUTAATSCHAP TOT HULPVERLENING
IN BIJZONDERE NODEN DER
GEREFORMEERDE GEMEENTEN

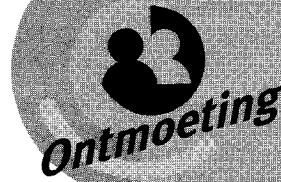
Postbus 615 • 3440 AP Woerden
Tel. 0348-489910 • Fax 0348-483721

Het uitschot van de maatschappij

Vroeger:
hoeren, tollenaars en zondaars.
Nu:
prostituees en dak- en thuislozen.

Ontmoeting helpt deze mensen.
HELPT U MEE?

Vraag onze Nieuwsbrief aan, of
Kerkelijke Ontmoeting, speciaal voor
ambtsdragers.

Stichting Ontmoeting
Postbus 25110
3001 HC Rotterdam
tel. 010-425 76 77
fax 010-425 59 66
info@ontmoeting.org
www.ontmoeting.org

K.v.K. Rotterdam
nr. 41130767
Postbank 2600356
Rabobank 38.76.69.140

IN LIEFDEVOLLE HERINNERING...

Uw gedachten over een uniek gedenkteken geven
wij gestalte in natuursteen. Vraag naar het
fotoboek met vele voorbeelden.

Goes: Ronde Ringbaan-West
Telefoon (0113) 216555

Middelburg: Arnesteinweg 40
Telefoon (0118) 612579

Zoetermeer: Argonstraat 66
Industrieterrein Lansinghage
Telefoon (079) 3615010

Email: info@grafgedenktekens.nl

Te huur vakantiewoning in Z-Alberta,
omgeving Lethbridge, tussen ranches,
met prachtig uitzicht op Rocky
Mountains rivier etc. Inlichtingen:
00-14035532014 Tel (Fax) Hollands
sprekend.

**Norwich, Canada, Te huur: volledig
ingericht appartement voor 7 pers.**
(3 slaapk., v.v. telefoon, airco, was-
mach. en droger). Ideaal voor vak. of
fam. bezoek in deze omg. Voor info
bel: Dhr. Adrian ten Hove: 001 519
863 2920 of fax 001 519 863 6399

Korting 10% korting bij 2e reservering binnen een jaar. Korting
wordt berekend op boeking(en) buiten schoolvakanties.

**Oostereind - Texel
Rust en ruimte, vakantie in
eigen sfeer, alle jaargetijden**

Ruimgelegen en vrijstaande 6/8 pers.
bungalows; 4/6 pers. stacaravans.
Ook bungalows met cv.

Op Texel zijn veel bezienswaardigheden.
Maak gebruik van de conversatiezaal.
Doe mee aan diverse (dag)activiteiten.

Met familie of vrienden tijdens uw
jubileum samen er even tussenuit.

Op het park
vrijstaand

Nieuwe bungalow

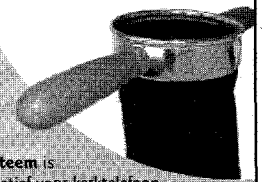
Bel voor meer informatie of onze gratis
brochure met foto's. Deelweken zijn ook
mogelijk (al vanaf € 110,-).

Meer informatie of reserveren? Bel 0222 31 83 91

**Te huur. Caravan op landschapscam-
ping DE VERBORGEN HOEK,
Harich, Friesland.** Beschikbaar voor
10 juli en vanaf 7 augustus.
0183-628864

**Kerktelefoon
onbetaalbaar?**

Het Kerk Inluister Systeem is
een onafhankelijk alternatief voor kerktelefoon.
Eenvoudig, flexibel en vooral: betaalbaarder.
Bel (0341) 37 57 57 voor meer informatie.

Gedurende de zeven
jaar dat we in China
ingang hebben onder
huishgemeenten waar-
mee we hartelijk ver-
bonden zijn, mochten
we reeds 350.000 ex.
vertaalde lectuur ver-
spreiden. Op dit mo-
ment is het grootste
vertaalproject voor
China, namelijk de
Redelijke Godsdienst
van A Brakel, voor 80%
klaar. Dit jaar nog willen
we overgaan tot ver-
spreiding in kleine,
handzame deeltjes. En-
kele andere reformato-
rische werken voor toer-
usting en opbouw van
de huishgemeenten lig-
gen te wachten op ver-
taling. Hierover wordt u
nog geïnformeerd.

**Uw hulp blijft dringend
nodig. Bij voorbaat
dank!**

Uw hulp blijft dringend nodig.

Stichting Bijbelse
Hulpverlening her-
kent u aan het logo
en de blijvende
taken:

- Opleiding,
- Vertaalwerk,
- Eigen drukkerij,
- Verspreiding,
- Diaconale
hulpverlening

STICHTING BIJBELSE HULPVERLENING CHINA

POSTBUS 2072, 3800 CB AMERSFOORT. TEL. 033-2770287

www.chinachristianbooks.org. E-mail: stbhchina@kliksafe.nl

Bankrekening

3473.76.029